

ກົດໝາຍອາຍາ

ເລກທີ 29/ສປສ ລົງວັນທີ 23/12/89 (ໄດ້ຖືກລົງຄະແນນສຽງຮັບຮອງເອົາ ຢ່າງເປັນເອກະສັນ
ໃນກອງປະຊຸມສະໄໝ ສາມັນຄົບຄະ ນະເທື່ອທີສອງຂອງສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ (ຊຸດທີ 2)
ໃນວັນທີ 23 ພະຈິກ 1989 ເວລາ 15 ໂມງ 00 ແລະ ປະກາດໃຊ້ຕາມດຳລັດຂອງ
ປະທານປະເທດ ສປປລ. ເລກທີ 04 ວັນທີ 9 ມັງກອນ 1990).

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ

ເລກທີ 29/ສປສ
ວັນທີ 23 ທັນວາ 1989

ກົດໝາຍອາຍາ

ພາກທົ່ວໄປ

ໝວດທີ I

ວ່າດ້ວຍ ຫຼັກການລວມ

ມາດຕາ 1. ໜ້າທີ່ຂອງກົດໝາຍອາຍາ

ກົດໝາຍອາຍາ ມີໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກລະບອບການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ກຳມະສິດຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່ ແລະ ຂອງບຸກຄົນ, ຊີວິດ, ສຸກຂະພາບ, ສິດແລະ ເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງ, ຄວາມສະຫງົບຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ຕ້ານແລະກັນການກະທຳຜິດ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມພົນລະເມືອງ ທຸກຄົນໃຫ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວເຄົາລົບກົດໝາຍ.

ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວ ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໄດ້ກຳນົດວ່າ ການກະທຳອັນໃດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ ແມ່ນເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ແລ້ວຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດໂທດໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດ.

ມາດຕາ 2. ພື້ນຖານຂອງຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ແລະ ຈະຖືກລົງໂທດທາງອາຍາໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນຫາກມີການກະທຳໂດຍເຈດຕະນາ ຫລື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາ ແລະ ໃນເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຂອງສານເທົ່ານັ້ນ.

ໝວດທີ II

ວ່າດ້ວຍຂອບເຂດຂອງການນຳໃຊ້ກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 3. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍອາຍາໃນດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນທົ່ວ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາຢູ່ໃນດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ

ປະຊາຊົນລາວ ກໍຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍອາຍາ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຜູ້ຕາງໜ້າທາງການທູດ ຫລື ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບອະພິສິດທາງການທູດຕາມສັນຍາລະຫວ່າງ ຊາດຊຶ່ງໄດ້ກະທຳຜິດໃນດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກໍຈະໄດ້ຮັບ ການແກ້ໄຂທາງການທູດ.

ມາດຕາ 4. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍອາຍານອກດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ພົນລະເມືອງລາວຜູ້ທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາຢູ່ນອກດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກໍຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ຖ້າວ່າການກະທຳດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍອາຍາຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສັນຊາດທີ່ຢູ່ ຫລື ອາໄສຢູ່ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຫາກໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາຢູ່ນອກດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກໍຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາຢູ່ນອກດິນແດນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາຕໍ່ກົດໝາຍຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ລະຫວ່າງຊາດ.

ມາດຕາ 5. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍອາຍາໃນກາລະເວລາ
ກົດໝາຍສະບັບນີ້ນຳອອກປະຕິບັດນັບແຕ່ວັນທີ່ກົດໝາຍໄດ້ຖືກປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.
ກົດໝາຍໃໝ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດການລົງໂທດເບົາກວ່າ ຫລື ໄດ້ລົບລ້າງການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ທີ່ກົດໝາຍເກົ່າໄດ້ກຳນົດໄວ້ນັ້ນຈະມີຜົນສັກສິດຢ້ອນຫລັງ.
ກົດໝາຍໃໝ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດການກະທຳຜິດໃໝ່ ຫລື ການລົງ ໂທດໜັກກວ່າທີ່ກົດໝາຍເກົ່າ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຈະບໍ່ມີຜົນສັກສິດຢ້ອນຫລັງ.

ຫມວດທີ III

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດ ແລະ ຜູ້ກະທຳຜິດ

ມາດຕາ 6. ນິຍາມການກະທຳຜິດ
ທຸກການກະທຳ ຫລື ທຸກການເມີນເສີຍທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ລະບອບການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ຕໍ່ກຳມະສິດຂອງລັດຂອງ ລວມໝູ່ ແລະ ຂອງບຸກຄົນ, ຊີວິດ, ສຸກຂະພາບ, ສິດ ແລະ ເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງ, ຄວາມສະຫງົບຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ຊຶ່ງບິ່ງໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາ ຈະຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ທຸກການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍທີ່ມີອົງປະກອບຂອງການກະທຳຜິດທາງອາຍາຢ່າງຄົບຖ້ວນແຕ່ໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍພຽງເລັກໜ້ອຍແກ່ສັງຄົມ ຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 7 . ສະຖານການກະທຳຜິດ

ການກະທຳຜິດ ແບ່ງອອກເປັນສາມສະຖານ:

- ລະຫຼຸໂທດ ແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໂທດຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ, ໂທດປັບໃຫມແຕ່ 5.000ກີບລົງມາ ຖ້າວ່າໂທດດັ່ງກ່າວເປັນໂທດຕົ້ນຕໍ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
- ໂທສານຸໂທດ ແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ, ໂທດປັບໃຫມແຕ່ 5.000ກີບຂຶ້ນໄປ ຖ້າວ່າໂທດດັ່ງກ່າວເປັນໂທດຕົ້ນຕໍ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ສາມເດືອນ ຫາ ສິບປີ;
- ຄະນຸໂທດ ແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີຂຶ້ນໄປຮອດປະຫານຊີວິດ.

ມາດຕາ 8. ການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ

ການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາແມ່ນການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍ ຊຶ່ງຜູ້ກະທຳຜິດຮູ້ວ່າການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍຂອງຕົນນັ້ນເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ກໍ່ຄາດຄະເນໄດ້ເຖິງຜົນສະທ້ອນຂອງການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍແຕ່ຈິງໃຈເຮັດ ຫລື ປະປ່ອຍໃຫ້ມັນເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 9. ການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ

ການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ແມ່ນການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍ ຊຶ່ງຜູ້ກະທຳຜິດຄາດຄະເນໄດ້ວ່າ ການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍຂອງຕົນນັ້ນອາດມີຜົນສະທ້ອນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ ແຕ່ຖືເບົາ ແລະ ເຊື່ອວ່າມັນຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ຫລື ບໍ່ຄາດຄະເນໄດ້ວ່າຜົນສະທ້ອນດັ່ງກ່າວ ຈະເກີດຂຶ້ນທັງໆທີ່ວ່າຕົນຕ້ອງຄາດຄະເນ ແລະ ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້.

ມາດຕາ 10. ການກະທຳຜິດຫລາຍສະຖານ

ການກະທຳຜິດຫລາຍສະຖານ ແມ່ນການກະທຳຜິດຂອງບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ແຕ່ສອງຢ່າງຂຶ້ນໄປດ້ວຍການກະທຳອັນດຽວ ຫລື ດ້ວຍການກະທຳຫລາຍອັນທີ່ຜິດຕໍ່ຫລາຍມາດຕາຂອງກົດໝາຍອາຍາ ແລະ ຈະຖືກຕັດສິນພ້ອມໆກັນໃນສານດຽວກັນ.

ມາດຕາ 11. ການກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍ

ການກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍ ແມ່ນການກະທຳຜິດຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ດ້ວຍການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາຊຶ່ງໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ໂດຍເຈດຕະນາອີກ ໃນເວລາປະຕິ

ບັດໂທດຢູ່ນັ້ນ ຫລື ໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ ໂດຍເຈດຕະນາອີກໃນສະຖານດຽວກັນຫລືຄ້າຍຄືກັນພາຍໃນ ກຳນົດທຳປີພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໂທດແລ້ວ.

ມາດຕາ 12. ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ ແມ່ນການທ້າງຫາພາຫະນະອຸປະກອນ, ການສ້າງ ເງື່ອນໄຂ ຫລື ບັດໃຈອື່ນໆໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດຈະຖືກລົງໂທດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງ ຄົມ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ເທົ່ານັ້ນ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕາມມາດຕາທີ່ໄດ້ກຳນົດໂທດໃສ່ການ ກະທຳຜິດນັ້ນ.

ມາດຕາ 13. ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ. ແມ່ນການລົງມືກະທຳຜິດສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງໂດຍເຈດ ຕະນາ ແຕ່ຍ້ອນມີສາເຫດນອກຕົວມາຂັດຂວາງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ການກະທຳດັ່ງກ່າວນັ້ນບໍ່ສຳເລັດຜົນ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ. ຈະຖືກລົງໂທດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງ ຄົມ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ເທົ່ານັ້ນ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ. ຈະຖືກລົງໂທດຕາມ ມາດຕາທີ່ໄດ້ກຳນົດໂທດໃສ່ ການກະທຳຜິດນັ້ນ.

ມາດຕາ 14. ການເລີກລຸລາການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຢຸດເຊົາການກະທຳຜິດຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍບໍ່ສືບຕໍ່ ການກະທຳຜິດນັ້ນໃຫ້ສຳເລັດຜົນຢູ່ໃນໄລຍະຂອງການກະກຽມ ຫລື ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ຕາມ ບຸກ ຄົນຜູ້ນັ້ນຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ການກະທຳນັ້ນຫາກມີອົງປະກອບເປັນ ການກະທຳຜິດອື່ນ.

ມາດຕາ 15. ນິຍາມຜູ້ກະທຳຜິດ

ຜູ້ກະທຳຜິດແມ່ນບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ທີ່ມີການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍຊຶ່ງເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ມີ ອົງປະກອບເປັນການກະທຳຜິດຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 16. ການຮ່ວມມືໃນການກະທຳຜິດ

ການຮ່ວມມືໃນການກະທຳຜິດ ແມ່ນການເຂາຮ່ວມໃນ ການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາແຕ່ ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ.

ບັນດາຜູ້ຮ່ວມມືໃນການກະທຳຜິດ ມີ: ຕົວການ, ຜູ້ ປະຕິບັດ, ຜູ້ຍຸແຍ່ ແລະ ຜູ້ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ.

1. ຕົວການແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ວາງແຜນການ, ຈັດຕັ້ງ ຫລື ບັນຊາການກະທຳຜິດ;
2. ຜູ້ປະຕິບັດແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ລົງມືກະທຳຜິດໂດຍກົງ;
3. ຜູ້ຍຸແຍ່ແມ່ນຜູ້ທີ່ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄປກະທຳຜິດ;
4. ຜູ້ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໂດຍເຈດຕະນາໃນການກະທຳຜິດ ຫລື ໃຫ້ຄຳໜັ້ນສັນຍາລ່ວງໜ້າວ່າຈະຊຸກເຊື່ອງປົກປິດຜູ້ກະທຳຜິດ, ພາຫະນະ, ອຸບປະກອນໃນການກະທຳຜິດຈະລົບລ້າງຮ່ອງຮອຍຂອງການກະທຳຜິດ ຫລື ຊຸກເຊື່ອງສິ່ງຂອງທີ່ຈະໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດນັ້ນ.

ຫມວດທີ IV

ວ່າດ້ວຍການພນຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 17. ເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸທາງອາຍາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຍັງມີອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງ ສິບຫ້າ ປີ ໃນເວລາກະທຳຜິດກໍຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ແຕ່ສານຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 48 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 18. ຄົນທີ່ມີອາການເສັງຈິດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ລົງມືກະທຳຜິດໃນຂະນະທີ່ຕົນມີ ອາການເສັງສະຕິ ຫລື ເປັນບ້າເສັງຈິດ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງຜົນສະທ້ອນຂອງການກະທຳຂອງຕົນ ຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ. ຕໍ່ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ສານອາດຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ທຳການປິ່ນປົວຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳຜິດໃນຂະນະທີ່ມີການມືນເມົາຍ້ອນເຫລາ ຫລື ຢາເສບຕິດກໍຈະບໍ່ຫລຸດພນຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 19. ການຖືກບັງຄັບ ແລະ ການຖືກຂົ່ມຂູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳຜິດດ້ວຍການຖືກບັງຄັບ ຫລື ຖືກຂົ່ມຂູ່ ຊຶ່ງຕົນບໍ່ສາມາດຫລີກລ້ຽງໄດ້ ກໍຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳເລົ່ານັ້ນ ຫາກເປັນການກະທຳຜິດຖານຄະຣູໂທດ ການຖືກບັງຄັບ ຫລື ການຖືກຂົ່ມຂູ່ ເປັນພຽງແຕ່ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຫລຸດຜ່ອນຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 20. ການປ້ອງກັນຕົວ

ການປ້ອງກັນຕົວ ແມ່ນ ການກະທຳຂອງບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງທີ່ກໍ່ຂຶ້ນ ເພື່ອ ປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ, ຊີວິດ, ສຸກຂະພາບ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນເອງ ຫລື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ເພື່ອຕ້ານການບຸກລຸກທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ. ແຕ່ການບຸກລຸກນັ້ນໃຫ້ມີຈິງ ແລະ ເປັນອັນຕະລາຍແທ້. ການປ້ອງກັນຕ້ອງກະທຳໃນເວລານັ້ນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ກາຍຂອບເຂດຂອງການບຸກລຸກ.

ການປ້ອງກັນຕົວຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 21. ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ

ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ແມ່ນການກະທຳຂອງບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງທີ່ກໍ່ຂຶ້ນ ດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຫລີກເວັ້ນໄພອັນຕະລາຍທີ່ຂົ່ມຂູ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ, ຊີວິດ, ສຸກຂະພາບ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນເອງ ຫລື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ແລະ ໃນເມື່ອໄພອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວຫາກບໍ່ສາມາດຫລີກເວັ້ນໄດ້ດ້ວຍວິທີອື່ນ ແລະ ບໍ່ເກີດຈາກການກະທຳຜິດຂອງຕົນເອງ ແລະ ຜົນເສັຽຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳນັ້ນ ຕ້ອງໜ້ອຍກວ່າຜົນເສັຽຫາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໄພອັນຕະລາຍ.

ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 22 . ບັນດາການກະທຳຜິດຊຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງຜູ້ຖືກເສັຽຫາຍ

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດ ຫາກບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຕໍ່ສັງຄົມ ຖ້າວ່າບໍ່ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງຜູ້ຖືກເສັຽຫາຍກໍຈະດຳເນີນຄະດີບໍ່ໄດ້ຄື: ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ລະຫ່ວາງຍາດໃກ້ຊິດທີ່ບໍ່ມີບາດເຈັບສາຫັດ ຫລື ບໍ່ເສັຽອົງຄະ, ການມົນທາ, ການໃສ່ຮ້າຍ, ການປ້ອຍດ່ຳ, ການໝິ່ນປະໝາດຊາກສົບ ຫລື ຊື່ສຽງຂອງຜູ້ຕາຍ, ການກະທຳຜິດຕໍ່ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງຍາດໃກ້ຊິດ, ການທຳມິດສະຈານ, ການລ່ວງລະເມີດເຄຫະສະຖານ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດຄວາມລັບສ່ວນຕົວ.

ການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງຜູ້ຖືກເສັຽຫາຍກໍພາໃຫ້ການດຳເນີນຄະດີຢຸດຕິລົງ.

ມາດຕາ 23. ຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ເສັຽຊີວິດ

ການດຳເນີນຄະດີອາຍາຈະຢຸດຕິລົງ ໃນເມື່ອຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເສັຽຊີວິດ ຈະແມ່ນກ່ອນ ຫລື ຫລັງການຮ້ອງຟ້ອງກໍຕາມ.

ມາດຕາ 24. ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງທາງອາຍາ

ຈະບໍ່ສາມາດຮ້ອງຟ້ອງທາງອາຍາໄດ້ ຖ້າກາຍກຳມິດ:

- ໜຶ່ງປີ ສຳລັບການກະທຳຜິດໃນຖານລະຫຼຸໂທດ;
- ເຈັດປີ ສຳລັບການກະທຳຜິດໃນຖານໂທສານຸໂທດ;

- ສືບທ້າຍ ສໍາລັບການກະທຳຜິດໃນຖານຄະນຸໂທດ.

ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງທາງອາຍານັ້ນ ໃຫ້ນັບແຕ່ມີໄດ້ກະທຳຜິດເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ມີການກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ ພາຍໃນກຳນົດອາຍຸຄວາມຂອງການກະທຳຜິດ ເທື່ອກ່ອນນັ້ນ ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງດັ່ງກ່າວ ກໍໃຫ້ໄລ່ແຕ່ມີກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຫລົບຫລົກຈາກການດຳເນີນຄະດີກໍຈະໄລ່ແຕ່ມີຊື່ຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ເຂົ້າສະເໜີຕົວ ຫລື ຖືກຈັບຕົວເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫມວດທີ V ວ່າດ້ວຍໂທດ

ມາດຕາ 25. ຈຸດປະສົງຂອງການລົງໂທດ

ການລົງໂທດບໍ່ພຽງແຕ່ ຈະມີຈຸດປະສົງລົງໂທດຜູ້ກະທຳຜິດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຫາກຍັງມີຈຸດປະສົງເພື່ອດັດສ້າງ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ຖືກລົງໂທດໃຫ້ມີຈິດໃຈບໍລິສຸດຕໍ່ການອອກແຮງງານ, ໃຫ້ປະຕິບັດກົດໝາຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຄັ່ງຄັດ, ໃຫ້ເຄົາລົບລະບຽບການດຳລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມພ້ອມທັງເປັນການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ການກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ເກີດຂຶ້ນສໍາລັບຜູ້ຖືກລົງໂທດ ແລະ ສໍາລັບບຸກຄົນອື່ນອີກດ້ວຍ.

ການລົງໂທດ ແມ່ນ ບໍ່ມີຈຸດປະສົງຈະກໍ່ຄວາມທຸກທໍລະມານແກ່ຮ່າງກາຍ ຫລື ຢຽບຍໍ່ກຽດສັກສີຂອງມະນຸດ.

ມາດຕາ 26. ປະເພດຂອງໂທດ

ກ.) ໂທດຕົນຕໍ່:

1. ຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ;
2. ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ;
3. ຕັດອິດສະລະພາບ;
4. ປະຫານຊີວິດ;

ຂ.) ໂທດເພີ່ມ :

1. ປັບໃໝ (ໃນບາງກໍລະນີ ອາດຈະເປັນໂທດຕົນຕໍ່);
2. ຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ;
3. ຮີບຊັບ;
4. ປົດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ;
5. ຈຳກັດທີ່ຢູ່.

ໂທດຮີບຊັບ ແລະ ຈຳກັດທີ່ຢູ່ນັ້ນຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໂທດດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ເທົ່ານັ້ນ.

ນອກຈາກໂທດຕນຕໍ່ ແລະ ໂທດເພີ່ມນັ້ນແລ້ວສານອາດຈະສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຖອນໃບຊັບຊ້ໍ່ ຫລື ໃບອານຸຍາດອື່ນໆ, ປົດຕຳແໜ່ງ, ຫ້າມດຳລົງຕຳແໜ່ງ ຫລື ປະກອບອາຊີບໃດ ອາຊີບໜຶ່ງ, ປົດຫລຽນໄຊ, ຫລຽນກາ ຫລື ນາມມະຍົດ ແລະ ເນລະເທດຜູ້ກະທຳຜິດ.

ມາດຕາ 27. ໂທດຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ

ໂທດຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ ແມ່ນການຕຳນິວິຈານຜູ້ກະທຳຜິດໃນທີ່ປະຊຸມສານ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນກໍອາດຈະເອົາຄຳຕັດສິນຂອງສານ ລົງໃນໜ້າໜັງສືພິມ ຫລື ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆກໍໄດ້.

ມາດຕາ 28 . ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ

ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ. ແມ່ນໂທດທີ່ຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ດ້ວຍການອອກແຮງງານຢູ່ບ່ອນທີ່ຜູ້ກ່ຽວເຮັດວຽກ ຫລື ຢູ່ສະຖານທີ່ອື່ນ ໂດຍຫ້ກເອົາເງິນແຕ່ ຫ້າ ຫາ ຊາວສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເງິນຄ່າແຮງງານທັງໝົດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ ເຂາເປັນລາຍໄດ້ຂອງລັດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ. ໂທດດັດສ້າງ ໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ທີ່ຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນ ແມ່ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງປີ.

ມາດຕາ 29. ໂທດຕັດອິດສະລະພາບ

ໂທດຕັດອິດສະລະພາບມີກຳນົດແຕ່ສາມເດືອນ ຫາ ຊາວປີ ຫລື ຕະຫລອດຊີວິດ. ຫ້າມລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກ່ວາສິບແປດປີ ແລະ ຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາ ໃນເວລາກະທຳຜິດ.

ມາດຕາ 30. ໂທດປະຫານຊີວິດ

ໂທດປະຫານຊີວິດແມ່ນມາດຕະການພິເສດຂອງການລົງໂທດ ທີ່ຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານທີ່ກເປັນພິເສດ ຊຶ່ງໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້.

ການປະຫານຊີວິດແມ່ນປະຕິບັດດ້ວຍການຍິງເປາ.

ຫ້າມລົງໂທດປະຫານຊີວິດໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກ່ວາສິບແປດປີ ໃນເວລາກະທຳຜິດ ແລະ ຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາໃນເວລາກະທຳຜິດ ຫລື ໃນເວລາຕັດສິນ ຫລື ໃນເວລາປະຕິບັດໂທດ.

ມາດຕາ 31. ໂທດປັບໃໝ

ໂທດປັບໃໝແມ່ນໂທດທາງດ້ານການເງິນຊຶ່ງແມ່ນສານເປັນຜູ້ວາງຕາມກໍລະນີ ແລະ ຂອບເຂດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ຈຳນວນເງິນທີ່ຈະປັບໃໝນັ້ນ ຕ້ອງກຳນົດຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງການກະທຳຜິດໂດຍອີງໃສ່ສະພາບເສດຖະກິດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ສາມາດຈະເສັງຄ່າປັບໃໝໄດ້ໃນເວລານັ້ນສານກໍສາມາດປ່ຽນໂທດປັບໃໝມາເປັນໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ຫ້າມເອົາໂທດປັບໃໝປ່ຽນມາເປັນໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ຫ້າມເອົາໂທດຕັດອິດສະລະພາບປ່ຽນມາເປັນໂທດປັບໃໝ.

ມາດຕາ 32. ໂທດຮີບຊັບ ແລະ ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ

ໂທດຮີບຊັບ ແມ່ນການເອົາຊັບທັງໝົດ ຫລື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດມາເປັນຂອງລັດໂດຍບໍ່ມີການໃຊ້ແທນ.

ໂທດຮີບຊັບຈະລົງ ໃສ່ໄດ້ແຕ່ການກະທຳຜິດ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮີບຊັບທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ຍົກເວັ້ນຊັບທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ ແລະ ຄອບຄົວຕາມບັນຊີທີ່ໄດ້ຄັດຕິດນຳກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮີບຊັບສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ສານຕ້ອງກຳນົດຊັບທີ່ຈະຖືກຮີບນັ້ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ.

ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແມ່ນການຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ໃຊ້ໃນການກະທຳຜິດ ຫລື ສຳລັບໃຊ້ໃນການກະທຳຜິດ ຫລື ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາມາເປັນຂອງລັດ. ວັດຖຸສິ່ງຂອງຂອງບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ຮັບໃຊ້ການກະທຳຜິດນັ້ນ ຈະຖືກຮີບເປັນຂອງລັດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອເຈາຂອງຜູ້ທີ່ໃຫ້ຢົມຫາກບໍ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຫລື ໃນເມື່ອເຫັນວ່າການຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັງຄົມ.

ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ ແລະ ລວມໝູ່ນັ້ນຈະບໍ່ຖືກຮີບແຕ່ຫາກຍັງຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ອົງ ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 33. ໂທດປົດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ

ໂທດປົດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ ແມ່ນການຕັດສິດ ເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ກະທຳຜິດໃນຖານຄະຣຸໂທດ.

ໂທດປົດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ ທີ່ຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ ນັບແຕ່ມີໄດ້ປະຕິບັດໂທດສິ້ນສຸດແລ້ວ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 34. ໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່

ໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່ ແມ່ນການຫ້າມຜູ້ຖືກຕັດສິນອອກຈາກສະຖານທີ່ແຫ່ງໃດແຫ່ງໜຶ່ງ ຫລື ຫ້າມເຂົ້າໄປຢູ່ສະຖານທີ່ແຫ່ງໃດແຫ່ງໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່ທີ່ຈະລົງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ ນັບແຕ່ມີປະຕິບັດໂທດສິ້ນສຸດແລ້ວເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫ້າມລົງໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່ໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າສິບແປດປີ ແລະ ຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາ ຫລື ຜູ້ຍິງທີ່ມີລູກຊຶ່ງອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງແປດປີໃນເວລາກະທຳຜິດ.

ໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່ຈະບົ່ງໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້.

ຫມວດທີ VI
ວ່າດ້ວຍການວາງໂທດ.

ມາດຕາ 35. ຫລັກການລວມຂອງການວາງໂທດ

ສານເປັນຜູ້ວາງໂທດ ໃນຂອບເຂດຂອງມາດຕາກົດໝາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໂທດ ໃສ່ການກະທຳ ຜິດນັ້ນ. ໃນການວາງໂທດນັ້ນ ສານຕ້ອງອີງຕາມລັກສະນະ ແລະ ລະດັບຄວາມເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ ສັງຄົມຂອງການກະທຳຜິດ, ບຸກຄະລິກກະພາບຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ ແລະ ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຫລຸດ ຜ່ອນ ຫລື ການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 36. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ

ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຫລຸດຜ່ອນຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາມີ ຄື:

1. ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກ່ວາ ສິບແປດ ປີ;
2. ຜູ້ກະທຳຜິດແມ່ນຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາ;
3. ການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດ;
4. ການກະທຳຜິດຍ້ອນຖືກແຕະຕ້ອງທາງດ້ານຈິດໃຈຢ່າງໜັກຈົນບໍ່ສາມາດຄຸມສະຕິໄວ້ໄດ້ ດ້ວຍການກະທຳອັນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ;
5. ການກະທຳຜິດຍ້ອນຖືກບັງຄັບ ຫລື ຖືກຂົ່ມຂູ່;
6. ຜູ້ກະທຳຜິດສະກັດກັ້ນຜົນເສັຽຫາຍຂອງການກະທຳຜິດທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ຫລື ຈິງໃຈໃຊ້ ແທນຄ່າເສັຽຫາຍໂດຍສະໝັກໃຈ;
7. ການກະທຳຜິດຍ້ອນສະພາບຫຍຸ້ງຍາກໜັກໜ່ວງທາງສ່ວນຕົວ ຫລື ທາງຄອບຄົວ;
8. ຜູ້ກະທຳຜິດຮູ້ສຶກກິນແຫງແລ້ວຈິງໃຈມອບຕົວຕໍ່ເຈາະໜ້າທີ່, ຮັບສາລະພາບ ແລະ ເປີດ ເຜີຍການກະທຳຜິດຂອງຕົນ ແລະ ການກະທຳຜິດຂອງຜູ້ອື່ນ;
9. ການກະທຳຜິດຄັ້ງທຳອິດ ຖ້າວ່າການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຫາກບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສັງຄົມ;
10. ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ໄດ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ.

ໃນການວາງໂທດອອກນັ້ນ ສານອາດອີງໃສ່ ສາເຫດອື່ນທີ່ພາໃຫ້ມີການຫລຸດຜ່ອນຄວາມ ຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 37. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ

ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ມີຄື:

1. ຜູ້ທີ່ເຄີຍໄດ້ກະທຳຜິດມາກ່ອນແລ້ວ ມາກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ອີກ;
2. ການກະທຳຜິດໂດຍມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ;
3. ການກະທຳຜິດຍ້ອນຄວາມໂລບມາກໂລພາ;

4. ການກະທຳຜິດຕໍ່ເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ຜູ້ເຖາ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດປ້ອງກັນຕົວໄດ້, ຜູ້ທີ່ຂຶ້ນກັບຕົນ ທາງດ້ານວັດຖຸ ຫລື ດ້ານອື່ນໆ, ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃຕ້ການບັງຄັບບັນຊາຂອງຕົນ;
5. ການຍຸແຍ່ເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸໄປກະທຳຜິດ, ການຂົນຂວາຍເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸເຂາຮ່ວມໃນການກະທຳຜິດ;
6. ການກະທຳຜິດແບບໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ ຫລື ແບບປະຈານຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ;
7. ການກະທຳຜິດທີ່ພາໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນອັນໜັກໜ່ວງ;
8. ການສວຍໂອກາດກະທຳຜິດໃນເວລາເກີດໄພພິບັດ;
9. ການກະທຳຜິດດ້ວຍວິທີທີ່ມີລັກສະນະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສາທາລະນະຊົນ;
10. ການກະທຳຜິດຍ້ອນເມົາເຫລາ ຫລື ເມົາຢາເສບຕິດ.ອີງຕາມລັກສະນະຂອງການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວ ສາມາດສິດຊື້ຂາດວ່າ ການກະທຳຜິດນັ້ນບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ;
11. ການໃຫ້ການຊັດທອດຄວາມຜິດໃສ່ຜູ້ທີ່ຕົນຮູ້ແຈ້ງວ່າເປັນຄົນບໍລິສຸດ;
12. ຜູ້ທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດ ເພື່ອປົກປັດການກະທຳຜິດອື່ນ ຫລື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງເພື່ອຫລີບໜີ.

ມາດຕາ 38. ການວາງໂທດໃສ່ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ.

ການວາງໂທດໃສ່ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດໃຫ້ອີງຕາມລັກສະນະ ແລະ ລະດັບຄວາມເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມຂອງມັນ, ຕາມລະດັບການປະຕິບັດເຈດຕະນາຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ ແລະ ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ການກະທຳຜິດບໍ່ສຳເລັດນັ້ນ. ສາມາດຈະວາງໂທດຕໍ່ກ່ວາທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 39. ການວາງໂທດໃສ່ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ແລະ ການຍຸແຍ່ໃນການກະທຳຜິດ.

ການວາງໂທດໃສ່ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ແລະ ການຍຸແຍ່ໃນການກະທຳຜິດໃຫ້ວາງເທົ່າກັນກັບການຮ່ວມມືອື່ນໆ ໃນການກະທຳຜິດນັ້ນ. ແຕ່ອີງຕາມລະດັບ ແລະ ລັກສະນະຂອງການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ແລະ ການຍຸແຍ່ແລ້ວ ສາມາດຈະ ວາງໂທດຕໍ່ກ່ວາທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ກໍໄດ້.

ມາດຕາ40. ການວາງໂທດໃສ່ການກະທຳຜິດຫລາຍສະຖານ

ໃນການວາງໂທດໃສ່ການກະທຳຜິດອັນດຽວທີ່ຜິດຕໍ່ຫລາຍມາດຕານັ້ນ ໃຫ້ເອົາມາດຕາກົດໝາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໂທດໜັກກ່ວາໝູ່ມາວາງໃສ່.

ໃນການວາງໂທດໃສ່ການກະທຳຜິດຫລາຍອັນທີ່ຜິດຕໍ່ຫລາຍມາດຕາ ໃຫ້ວາງໂທດໃສ່ແຕ່ລະການກະທຳຜິດ ແລ້ວເອົາບັນດາໂທດດັ່ງກ່າວມາສົມໃສ່ກັນທັງໝົດ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນໂທດສູງສຸດຂອງການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວທີ່ໜັກກ່ວາໝູ່ ຊຶ່ງກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ອາດຈະຕື່ມໂທດເພີ່ມອັນໃດອັນໜຶ່ງໃສ່ໂທດຕາມຕໍ່ອີກກໍໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ໂທດເພີ່ມຂອງການ
ກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນພາກສະເພາະຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ພາຍຫຼັງໄດ້ຕັດສິນແລ້ວ ຫລື ຄຳຕັດສິນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຫລື ຜູ້ກະ
ທຳຜິດກໍໄດ້ປະຕິບັດໂທດສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫລື ທັງໝົດແລ້ວ ຫາກຍັງເຫັນຕື່ມອີກວ່າຜູ້ກະທຳຜິດ
ໄດ້ກະທຳຜິດມາກ່ອນແລ້ວການວາງໂທດກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວິທີການທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ພາຍຫຼັງຄຳຕັດສິນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຫລື ໃນເວລາປະຕິບັດໂທດຢູ່
ນັ້ນ ຖ້າວ່າຜູ້ຖືກຕັດສິນຫາກໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ອີກ ສານຈະຕື່ມໂທດເກົ່າທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະຕິບັດ ໃສ່
ໂທດທີ່ຕັດສິນໃໝ່ບາງສ່ວນ ຫລື ທັງໝົດກໍໄດ້.

ສຳລັບໂທດປັບໃໝນັ້ນໃຫ້ປະຕິບັດແຕ່ລະອັນ, ຈະເອົາມາສົມໃສ່ກັນ ຫລື ສົມໃສ່ໂທດປະ
ເພດອື່ນຕາມວິທີກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 41. ການວາງໂທດໃສ່ການກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດ ຫລາຍ

ການວາງໂທດໃສ່ການກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍ ໃນການກະທຳຜິດຖານໂທສານຸໂທດນັ້ນ
ໃຫ້ເອົາໂທດທີ່ສານຈະວາງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດໃນກໍລະນີທຳມະດາມາສົມໃສ່ເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງໂທດດັ່ງກ່າວ.

ສ່ວນ ການກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍໃນການກະທຳຜິດຖານຄະຣຸໂທດ ໄດ້ເປັນສາເຫດໜຶ່ງ
ທີ່ພາໃຫ້ເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ຕາມທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 37 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 42 . ການພາກໂທດ

ການພາກໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ, ໂທດດັດສ້າງ ໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ຫລື ໂທດປັບ
ໃໝ ທີ່ເປັນໂທດຕາມຕໍ່ ແມ່ນການໂຈະການປະຕິບັດໂທດນີ້ໄວ້ ຫ້າ ປີ. ຖ້າວ່າພາຍໃນກຳນົດດັ່ງກ່າວ
ຜູ້ຖືກຕັດສິນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ ໂດຍເຈດຕະນາແລ້ວຖືກສານລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ
ແລະຄຳຕັດສິນນັ້ນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະໄດ້ປະຕິບັດໂທດໃໝ່ ລວມທັງໂທດເກົ່າທີ່
ພາກໄວ້ນັ້ນອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 43. ການຄິດໄລ່ການກັກຂັງພາຍໃນການປະຕິບັດໂທດ

ກຳນົດເວລາການກັກຂັງພາຍໃນທັງໝົດຕ້ອງຄິດໄລ່ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດໂທດຕັດອິດສະລະ
ພາບ ຫລື ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ. ການກັກຂັງພາຍໃນ ໜຶ່ງວັນ ແມ່ນເທົ່າກັນກັບໂທດ
ຕັດອິດສະລະພາບໜຶ່ງວັນ ຫລື ເທົ່າກັນກັບໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບສາມວັນ.

ມາດຕາ 44. ການພນຈາກການລົງໂທດດ້ວຍການສົ່ງຜູ້ກະທຳຜິດໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມສຶກສາອົບຮົມ.

ຖ້າຫາກເຫັນວ່າການກະທຳເປັນການກະທຳຜິດໃນຖານລະຫຼຸໂທດ ແລະ ບຸກຄະລິກກະພາບຂອງຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ ສາມອາດຈະສົ່ງຜູ້ກະທຳຜິດໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ສຶກສາອົບຮົມກໍໄດ້.

ໝວດທີ VII

**ວ່າດ້ວຍສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ການປະຕິບັດໂທດຕົກໄປ
ແລະ ການປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດໂດຍມີເງື່ອນໄຂ.**

ມາດຕາ 45. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການປະຕິບັດໂທດຕົກໄປ

ການປະຕິບັດໂທດທາງອາຍາຈະຕົກໄປໃນເມື່ອຫາກມີສາເຫດດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

- ຜູ້ຖືກຕັດສິນລົງໂທດໄດ້ເສັງຊີວິດ;
- ອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໝົດໄປ;
- ຜູ້ຖືກຕັດສິນໄດ້ຮັບອະໄພຍະໂທດ.

ມາດຕາ 46. ອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ໂທດທີ່ສານວາງໃສ່ຜູ້ກະທຳຜິດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດເວລາທີ່ກ່າວໄວ້ລຸ່ມນີ້:

- ໜຶ່ງປີ ສຳລັບໂທດຖານລະຫຼຸໂທດ;
- ເຈັດປີ ສຳລັບໂທດຖານໂທສານຸໂທດ;
- ສິບຫ້າປີ ສຳລັບໂທດຖານຄະຣຸໂທດ.

ອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ນັບແຕ່ມື້ທີ່ຄຳຕັດສິນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ພາຍໃນກຳນົດອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໃສ່ການກະທຳຜິດເທື່ອກ່ອນນັ້ນ ອາຍຸຄວາມດັ່ງກ່າວໃຫ້ໄລ່ນັບແຕ່ມື້ກະທຳຜິດເທື່ອໃໝ່ນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຫລີບຫລີກຈາກການປະຕິບັດໂທດ ພາຍໃນກຳນົດອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ອາຍຸຄວາມດັ່ງກ່າວໃຫ້ໄລ່ນັບແຕ່ມື້ຜູ້ຖືກຕັດສິນເຂາສະເໜີຕົວຫລືຖືກຈັບຕົວເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 47. ການປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດໂດຍມີເງື່ອນໄຂ

ການປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດໂດຍມີເງື່ອນໄຂຕາມຄຳສະເໜີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຄ້າຍດັດສ້າງກຳສາມາດປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ປະຕິບັດໂທດທີ່ກ່າວໜ້າ, ຝຶກຝົນຫລໍ່ຫລອມຕົນເອງ, ເປັນແບບຢ່າງໃນ

ການອອກແຮງງານ ຊຶ່ງໄດ້ປະຕິບັດໂທດມາແລ້ວເຄິ່ງໜຶ່ງ ສຳລັບຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບ ແປດປີ ໃນເວລາກະທຳຜິດ, ສອງສ່ວນສາມສຳລັບຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ມີອາຍຸແຕ່ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ, ສິບ ຫ້າປີ ສຳລັບຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ປະຕິບັດໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ.

ສານປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນບ່ອນປະຕິບັດໂທດ ຈະເປັນຜູ້ພິຈາລະນາການປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດ ໂດຍມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ວາງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຜູ້ຖືກປ່ອຍຕົວປະຕິບັດ. ຖ້າວ່າພາຍໃນກຳນົດ ຫ້າປີ ຜູ້ຖືກ ປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດຫາກໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ບໍ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ ໂທດທີ່ ເຫລືອນັ້ນ ກໍຈະຕົກໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ປະຕິບັດໄດ້ຕາມເງື່ອນໄຂ ພາຍໃນກຳນົດດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຖືກປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດ ຈະໄດ້ປະຕິບັດໂທດທີ່ຍັງເຫລືອນັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃໝ່ ພາຍໃນກຳນົດດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຖືກ ປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດ ຈະປະຕິບັດໂທດໃໝ່ລວມທັງໂທດເກົ່າທີ່ຍັງເຫລືອນັ້ນອີກດ້ວຍ.

ສຳລັບຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາບ ແລະ ຜູ້ຖືກລົງໂທດປະຫານຊີວິດແລ້ວປ່ຽນມາເປັນໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນ ຫ້າມປ່ອຍຕົວກ່ອນກຳນົດ.

ໝວດທີ VIII

ວ່າດ້ວຍມາດຕະການຂອງສານ

ກ່ຽວກັບການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ການປົນປົວ.

ມາດຕາ 48. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ເດັກ.

ຕໍ່ເດັກອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງ ສິບຫ້າປີ ຫາກໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາມັ້ນ ສານຈະນຳໃຊ້ມາດຕະ ການດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

1. ໃຫ້ໄປຂໍອະໄພນຳຜູ້ຖືກເສັງຫາຍດ້ວຍວິທີການອັນເໝາະສົມ;
2. ປະກາດການກະທຳຜິດ;
3. ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງເດັກຕິດຕາມສຶກສາອົບຮົມ;
4. ສົ່ງໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຕິດຕາມສຶກສາອົບຮົມ.

ຕໍ່ເດັກທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ສິບຫ້າປີ ຂຶ້ນໄປແຕ່ຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ ຫາກໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາ ໃນຖານ ລະຫຼຸໂທດ ແລະ ໂທສານຸໂທດນັ້ນ ສານຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ກໍໄດ້.

ສຳລັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສັງຫາຍ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ.

ມາດຕາ 49. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ຄົນເສັງຈິດ.

ຕໍ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃນເວລາເສັງຈິດ ຫລື ໃນເວລາທີ່ມີສະຕິສົມບູນດີ ແຕ່ໄດ້ເກີດເປັນໂລກ ເສັງຈິດກ່ອນສານຕັດສິນ ຫລື ເວລາປະຕິບັດໂທດຢູ່ນັ້ນ ສານອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການກ່ຽວກັບ ການປົນປົວ ໂດຍສົ່ງໄປປົນປົວທີ່ໂຮງໝໍໂລກຈິດ ຫລື ສະຖານທີ່ປົນປົວສະເພາະ.

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ປິ່ນປົວດີແລ້ວຕ້ອງນຳເອົາຜູ້ກະທຳຜິດມາດຳເນີນຄະດີ ຫລື ນຳມາປະຕິບັດ ໂທດ ຖ້າຫາກວ່າຍັງບໍ່ທັນໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫລື ອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳ ຕັດສິນ.

ກຳນົດເວລາຂອງການປິ່ນປົວ ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດໂທດ.

ມາດຕາ 50. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ຜູ້ຕິດເຫລາ ຫລື ຢາເສບຕິດ

ຕໍ່ຜູ້ຕິດເຫລາ ຫລື ຢາເສບຕິດທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນ ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວ ໂດຍສິ່ງເຂົ້າໂຮງໝໍ ຫລື ສະຖານທີ່ປິ່ນປົວສະ ເພາະ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ສານຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວໃນ ໄລຍະທີ່ປະຕິບັດໂທດນັ້ນ ແລະ ໃນ ເມື່ອພົບໂທດແລ້ວ ແຕ່ການປິ່ນປົວຫາກບໍ່ທັນສິ້ນສຸດ ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວຕໍ່ ໂດຍສິ່ງເຂົ້າໂຮງໝໍສຳລັບປິ່ນປົວຜູ້ຕິດເຫລາ ຫລື ຢາເສບຕິດສະເພາະ ຫລື ມອບໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຫລື ອົງການ ຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ສືບຕໍ່ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ປິ່ນປົວ.

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ປິ່ນປົວດີແລ້ວ ຕ້ອງນຳເອົາຜູ້ກະທຳຜິດມາດຳເນີນຄະດີ ຫລື ນຳມາປະຕິບັດ ໂທດ ຖ້າຫາກວ່າຍັງບໍ່ທັນໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫລື ອາຍຸຄວາມໃນການປະຕິບັດຄຳ ຕັດສິນ.

ກຳນົດເວລາຂອງການປິ່ນປົວ ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດໂທດ.

ພາກສະເພາະ

ໝວດທີ 1

**ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ຄວາມສະຫງົບຂອງຊາດ
ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ.**

ມາດຕາ 51 . ການທຳລະຍົດຕໍ່ຊາດ.

ພົນລະເມືອງລາວ ຜູ້ທີ່ໄດ້ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຄົນຕ່າງປະເທດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍມີເຈດຕະນາເຄື່ອນໄຫວທຳລາຍຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ, ຜົນ ແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຍິ່ງໃຫຍ່ທາງດ້ານການເມືອງ, ປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມ ສະຫງົບ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ລາວ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກ ຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ພົນລະເມືອງລາວຜູ້ທີ່ຖືກຄົນຕ່າງປະເທດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດມອບໝາຍໃຫ້ ກະທຳຜິດ ແຕ່ໄດ້ສະໝັກໃຈລາຍງານເຫດການໃຫ້ເຈາໜ້າທີ່ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ລົງມືກະ ທຳຜິດນັ້ນຈະບໍ່ຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 52. ການກະບົດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກໍ່ຄວາມວຸ້ນວາຍ ເພື່ອໂຄ່ນລົມອຳນາດການປົກ ຄອງ ຫລື ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງອ່ອນເພັງ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ດັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີ ວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 53 . ການເປັນນັກສືບສອດແນມ

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫລື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເກັບກຳຂ່າວ ຫລື ເອກະ ສານກ່ຽວກັບຄວາມລັບຂອງລັດ ຫລື ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວກໍ່ຄວາມເສັງຫາຍ ຫລື ມ້າງເພສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ ແປດປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ດັດອິດສະລະພາບຕະ ຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ..

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເກັບກຳຂ່າວ ຫລື ເອກະສານກ່ຽວກັບຄວາມລັບຂອງລັດ ຫລື ຄວາມ ລັບທາງລັດຖະການສິ່ງໃຫ້ພວກກະບົດລາວ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວມ້າງເພ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່.

ພົນລະເມືອງລາວຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ເກັບກຳຂ່າວ ຫລື ເອກະສານກ່ຽວກັບຄວາມລັບຂອງລັດ ຫລື ຄວາມລັບ ທາງລັດຖະການ ສິ່ງໃຫ້ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ເພື່ອໃຊ້ເປັນ ຂໍ້ມູນກໍ່ຄວາມເສັງຫາຍ ຫລື ມ້າງເພ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະຖືວ່າໄດ້ ກະທຳຜິດໃນສະຖານທຳລະຍົດຕໍ່ຊາດ ແລະ ຈະຖືກລົງໂທດຕາມມາດຕາ 51 ຂອງກົດໝາຍສະບັບ ນີ້.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 54. ການລ່ວງລະເມີດດົນແດນ ຊຶ່ງແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມສະຫງົບຂອງຊາດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ທີ່ຖືອາວຸດ ຫາກໄດ້ລ່ວງລະເມີດດົນແດນ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະ ໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຊຶ່ງເປັນການແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມສະຫງົບຂອງຊາດ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະ ລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 55. ການປອງຮ້າຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຜູ້ນຳ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອແນໃສ່ທຳລາຍມ້າງເພອຳນາດແຫ່ງລັດ ຫລື ເຮັດໃຫ້ອຳນາດແຫ່ງລັດອ່ອນເພັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການປອງຮ້າຍນັ້ນຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຖິງແກ່ຄວາມຕາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຜູ້ຕາງໜ້າອຳນາດແຫ່ງລັດ, ພະນັກງານ, ບຸກຄົນທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງອົງການ ຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ ເພື່ອແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ອຳນາດແຫ່ງລັດອ່ອນເພັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາສິບປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການປອງຮ້າຍນັ້ນຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຖິງແກ່ຄວາມຕາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ ຫລື ຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແນໃສ່ແບ່ງແຍກ, ທຳລາຍສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຊາດ ຫລື ກໍ່ໃຫ້ເກີດສົງຄາມຂຶ້ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ແປດປີ ຫາ ຊາວປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການປອງຮ້າຍນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຖິງແກ່ຄວາມຕາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ ຫລື ຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ນອກຈາກໂທດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ຍັງອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 56. ການທຳລາຍມ້າງເພ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ, ມ້າງເພ, ຈູດເຜົາໂຮງຈັກໂຮງງານ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ເສັ້ນທາງ, ພາຫະນະຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ, ສີ່ສານ ແລະ ພື້ນຖານເສດຖະກິດອື່ນໆທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ລັດອ່ອນເພັງ ແລະ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຊຸດໂຊມ, ໄດ້ຫວ່ານຢາພິດເຄມີ ຫລື ປ່ອຍເຊື້ອພະຍາດໃສ່ໝູ່ຄົນ ຫລື ຜູ້ສັດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ແປດປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມ ກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 57. ການທຳລາຍກິດຈະການຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຄື່ອນໄຫວທຳລາຍກິດຈະການດ້ານ ອຸດສາຫະກຳ, ການຄ້າ, ຂົນສົ່ງ, ກະສິກຳ, ການເງິນ, ພື້ນຖານເສດຖະກິດ, ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ສັງຄົມດ້ວຍການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍ ຫລື ດ້ວຍການຍຸແຍ່ປັນປ່ວນ ພາຍໃນໃຫ້ມີຄວາມ ແຕກແຍກ ໂດຍສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລັດອ່ອນເພັງ ແລະ ເສດຖະກິດ ແຫ່ງຊາດຊຸດໂຊມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມ ກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍ່ຈະຖືກລົງ ໂທດ.

ມາດຕາ 58. ການປອມແປງເງິນ ຫລື ການໃຊ້ເງິນປອມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ເຄື່ອງພິມ ຫລື ໃຊ້ວິທີການອື່ນປອມແປງເງິນທະນາຄານ, ເງິນຕາ ຕ່າງປະເທດ ຫລື ນຳເອົາເງິນປອມຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາຈຳໜ່າຍຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາ ທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ປອມແປງເງິນ ຫລື ໄດ້ນຳເອົາເງິນປອມເຂົ້າມາໂດຍມີ ການຈັດຕັ້ງ ຫລື ຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດກໍ່ຈະຖືກລົງໂທດ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຮູ້ວ່າແມ່ນເງິນປອມ ແຕ່ຍັງນຳອອກໃຊ້ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຮູ້ວ່າຕົນມີເງິນປອມຢູ່ໃນຄອບຄອງ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຈະຖືກລົງ ໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງ ປີ.

ມາດຕາ 59. ການໂຄສະນາຕ້ານ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໂຄສະນາໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ, ບິດເບືອນແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດ, ປ່າວຂ່າວ ອະກຸສິນເຮັດໃຫ້ມີຄວາມ ວຸ້ນວາຍດ້ວຍການເວາ, ການຂຽນ, ການພິມ, ໜັງສືພິມ, ຮູບເງົາ, ວີດີໂອ, ຮູບພາບ, ເອກະສານ ຫລື ດ້ວຍຮູບການອື່ນໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນຕ້ານ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ອຳນາດແຫ່ງລັດອ່ອນເພັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 60 . ການແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມແບ່ງແຍກ ຫລື ກໍ່ຄວາມອາຄາດບາດໝາງ ລະຫວ່າງເຜົ່າຊົນ, ຊັ້ນຄົນເພື່ອທຳລາຍຄວາມສາມັກຄີປວງຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 61. ການໂຈລະກຳ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມປະກອບອາວຸດແລ້ວໂຈມຕີ, ທຳລາຍໂຮງ
ຈັກໂຮງງານ, ສຳນັກງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຫລື ຈັບ ຫລື ຂ້າພະນັກງານ, ປະຊາຊົນ ຫລື ບຸ້ນ
ເອົາຊັບສົມບັດຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່, ຂອງບຸກຄົນ ເພື່ອທຳລາຍພື້ນຖານຄວາມເປັນລະບຽບຂອງ
ສັງຄົມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ ແລະ ອາດຈະ
ຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 62. ການທຳລາຍມ້າງເພ ຫລື ການບຸກລຸກຄ້າຍຄຸມຂັງ, ຄ້າຍດັດສ້າງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ກຳລັງທຳລາຍມ້າງເພ ຫລື ບຸກລຸກຄ້າຍຄຸມຂັງ, ຄ້າຍດັດສ້າງ ເພື່ອ
ບຸ້ນເອົາຫລື ຍາດເອົາ ຫລື ປ່ອຍຕົວຜູ້ຖືກຫາ, ນັກໂທດໃນຄ້າຍຄຸມຂັງ, ຄ້າຍດັດສ້າງ ຫລື ໃຊ້ກຳລັງ
ບຸ້ນເອົາຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດໃນເວລາໂຍກຍ້າຍໄປມາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າ
ປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມປັນປ່ວນ, ທຳລາຍລະບຽບພາຍໃນຂອງຄ້າຍຄຸມຂັງ, ຄ້າຍດັດ
ສ້າງ ຫລື ຊັກຂວນຍຸແຍ່ໃຫ້ຜູ້ຖືກຫາ, ນັກໂທດໂຕນໜີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ
ຫາ ຫ້າປີ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 63. ການໂຕນໜີໄປຫາສັດຕູ, ການລ້ຽງດູບຸກຄົນທີ່ເຄື່ອນໄຫວຕ້ານການປະຕິວັດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໂຕນໜີໄປຮ່ວມມືກັບສັດຕູ ເພື່ອຕ້ານການປະຕິວັດຈະຖືກລົງໂທດຕັດ
ອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ສິບປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ປິດບັງ, ຊຸກເຊື່ອງ, ລ້ຽງດູ ຫລື ຊ່ວຍເຫລືອບຸກຄົນທີ່ເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ
ການປະຕິວັດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 64. ການກະທຳຜິດຕໍ່ປະເທດເພື່ອນມິດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳຜິດຕໍ່ປະເທດເພື່ອນມິດດ້ວຍການກະທຳຜິດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດ
ໄວ້ໃນມາດຕາ 51 ຫາ ມາດຕາ 63 ຂອງກົດໝາຍອາຍາສະບັບນີ້ ກໍຈະຖືກລົງໂທດເໝືອນກັນກັບ
ການກະທຳຜິດຕໍ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 65. ການເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງລັດ ຫລື ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການເກັບມ້ຽນ, ຮັກສາ, ນຳໃຊ້ເອກະສານກ່ຽວກັບ ຄວາມລັບຂອງລັດ ໄດ້ເປີດເຜີຍຄວາມລັບ ຫລື ເຮັດໃຫ້ເສັຽຄວາມລັບ ຫລື ເຮັດໃຫ້ເອກະສານລັບ ດັ່ງ ກ່າວເສັຽຫາຍຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຖ້າແມ່ນຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ກໍຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 66. ການຕາໂຮມກຸ່ມ ຄົນເພື່ອສ້າງຄວາມປັນປ່ວນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຈັດຕັ້ງ ຫລື ເຂາຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງຕາໂຮມກຸ່ມຄົນ ເພື່ອທຳການປະ ຫ້ວງ, ເດີນຂະບວນ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອສ້າງຄວາມປັນປ່ວນ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ສັງຄົມ ຈະຖືກ ລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 67. ການທຳລາຍ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຫລັກໝາຍຊາຍແດນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ ຫລື ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຫລັກໝາຍຊາຍແດນເປ່ເພໂດຍເຈດຕະນາ ຫລື ໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍຫລັກໝາຍຊາຍແດນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະ ລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ປັບໃໝ ແຕ່ 5.000ກີບ ຫາ 30.000ກີບ.

ມາດຕາ 68. ການທຳລາຍ, ການໝິ່ນປະໝາດເຄື່ອງໝາຍປະເທດ ຫລື ທຸງຊາດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ, ໝິ່ນປະໝາດເຄື່ອງໝາຍປະເທດ ຫລື ທຸງຊາດທີ່ເປັນການ ແຕະຕ້ອງເຖິງກຽດ ແລະ ສັກສີຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000 ກີບ.

ມາດຕາ 69. ການຂົນຂວາຍສິ່ງຄົນອອກ ຫລື ການເອົາຄົນເຂົ້າປະເທດຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໂຄສະນາຊວນເຊື່ອຕົວະຍິວະຫລອກລວງ ໃຫ້ຄົນໂຕນໜີໄປຕ່າງປະ ເທດ, ສິ່ງຄົນອອກ ຫລື ເອົາຄົນເຂົ້າປະເທດຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 70. ການຜະລິດ, ການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ ແລະ ການໃຊ້ອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດໂດຍບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຜະລິດ, ມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ, ຮັກສາ, ຖື ຫລື ໃຊ້ອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸ ລະເບີດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 71. ການຊື້ຂາຍອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຊື້, ຂາຍອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຖືເອົາການຊື້, ການຂາຍອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດເປັນ ອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຊື້, ຂາຍວັດຖຸດັ່ງກ່າວເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ມາດຕາ 72. ການລັກ, ການຍ້າຍອອກ, ການປຸ້ນເອົາອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລັກ, ຍ້າຍອອກ, ປຸ້ນເອົາອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຖືເອົາການລັກ, ຍ້າຍອອກອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດ ເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໄດ້ລັກ, ຍ້າຍອອກເອົາອາວຸດດັ່ງກ່າວເປັນຈຳນວນຫລວງ ຫລາຍ ຫລື ໄດ້ປຸ້ນເອົາອາວຸດດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ມາດຕາ 73. ການເຮັດໃຫ້ອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດຂອງລັດ ຫລື ຂອງລວມໝູ່ເສັງຫາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ອາວຸດເສິກ ຫລື ວັດຖຸລະເບີດຂອງລັດ ຫລື ຂອງລວມໝູ່ເສັງ ຫາຍດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 74. ການຜະລິດ, ການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງເຄື່ອງວິທະຍຸສື່ສານ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຜະລິດ, ມີໄວ້ຄອບຄອງ ຫລື ໄດ້ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງວິທະຍຸສື່ສານ ໂດຍບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 75. ການເປັນແພດເຖື້ອນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດປິ່ນປົວຢ່າງເປັນທາງການ ຫາກໄດ້ປິ່ນປົວຄົນເຈັບ ເພື່ອຫາ ລາຍໄດ້ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 50.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄົນເສັງອົງຄະ ຫລື ເສັງຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດ ສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 76. ການຫລິ້ນການພະນັນທີ່ຕ້ອງຫ້າມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຫລິ້ນການພະນັນທີ່ຕ້ອງຫ້າມ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 50.000 ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ສົມຍອມໃຫ້ຫລິ້ນການພະນັນທີ່ຕ້ອງຫ້າມຢູ່ໃນເຮືອນຂອງຕົນ ຫລື ເປັນເຈາະມື ຫລື ເປັນຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 77. ການເປັນນັກເລງອັນທະພານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືລະບຽບວິໄນຂອງການດຳລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມ ຫາກໄດ້ໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງ, ໃຊ້ການນາບຊູ່, ໃຊ້ຄວາມຫງາບຊ້າ ຫລື ໄດ້ມີການກະທຳອື່ນໆ ຊຶ່ງຜົນຕໍ່ຄວາມເປັນ ລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ຈະຖືກຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ ແລະ ຈະຖືກ ປັບໄໝແຕ່ 1.000 ກີບ ຫາ 5.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ຫາກເປັນຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ບໍ່ເຂັດຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ. ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 78. ການກະທຳຜິດຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງການຈະລາຈອນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຖະໜົນຫົນທາງເສັ້ນຫາຍ, ໄດ້ເອົາວັດຖຸສິ່ງ ຂອງກົດຂວາງຖະໜົນຫົນທາງ, ໄດ້ປ່ຽນແປງ ຫລື ເຮັດໃຫ້ປ້າຍຈະລາຈອນ ຫລື ປ້າຍສັນຍານ, ຫລັກໝາຍກິໂລແມັດເສັ້ນຫາຍ, ໄດ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫລື ນາບຊູ່ຜູ້ຂັບຂີ່ຍານພາຫະນະ ຊຶ່ງພາໃຫ້ ເກີດອຸບປະຕິເຫດໃນການຈະລາຈອນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດໄດ້ພາໃຫ້ມີຄົນບາດເຈັບສາຫັດ ຫລື ເສັ້ນອົງຄະຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດ ຫາກໄດ້ພາໃຫ້ມີຄົນເສັ້ນຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບແຕ່ ຫົກປີ ຫາ ສິບປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ເປັນການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 15.000ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ແລ້ວພາໃຫ້ມີຄົນບາດເຈັບສາ ຫັດ, ເຈັບຫລາຍຄົນ ຫລື ເສັ້ນອົງຄະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ແລ້ວພາໃຫ້ມີຄົນເສັ້ນຊີວິດ ຈະ ຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ແລ້ວພາໃຫ້ມີຄົນເສັ້ນຊີວິດເປັນ ຈຳນວນຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ແປດປີ.

ມາດຕາ 79. ການລະເມີດກົດຈະລາຈອນ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດອຸບປະຕິເຫດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລະເມີດກົດຈະລາຈອນ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດອຸບປະຕິເຫດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ຖືກບາດເຈັບ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 15.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີຄົນບາດເຈັບສາຫັດ, ເຈັບຫລາຍຄົນ ຫລື ເສັງ
ອົງຄະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີຄົນເສັງຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ
ພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີຄົນເສັງຊີວິດເປັນຈຳນວນຫລາຍ ຈະຖືກລົງ
ໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ມາດຕາ 80 . ການຫລົບໜີຈາກອຸປະຕິເຫດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ອຸປະຕິເຫດເກີດຂຶ້ນແລ້ວຫລົບໜີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະ
ລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍານານກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ຫມວດທີ II

**ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ຊີວິດ, ສຸກຂະພາບ
ແລະ ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ.**

ມາດຕາ 81. ການຄາດຕະກຳ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສັງຊີວິດໂດຍເຈດຕະນາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ
ພາບແຕ່ ສິບປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການຄາດຕະກຳເປັນອາຈິນ, ຂ້າຄົນໂດຍມີແຜນການ,
ຂ້າຄົນຢ່າງໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ, ຂ້າພະນັກງານທີ່ກຳລັງປະຕິບັດໜ້າທີ່, ຂ້າຫລາຍຄົນ, ຂ້າຜູ້ຍິງຖື
ພາ, ຂ້າຄົນເພື່ອປົດບັງການກະທຳຜິດອື່ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ,
ອາດຈະຖືກຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສັງຊີວິດໂດຍເຈດຕະນາ ຍ້ອນຖືກແຕະຕ້ອງ
ດ້ານຈິດໃຈຢ່າງໜັກ ຈົນບໍ່ສາມາດຈະຄຸມສະຕິໄວ້ໄດ້ດ້ວຍການກະທຳອັນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ
ຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍານານກະທຳຜິດກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 82. ການທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສັງຊີວິດ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສັງຊີວິດດ້ວຍຄວາມປະໝາດ, ຄວາມເລິ່ນເລີ້ ຈະຖືກລົງ
ໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄົນເສຍຊີວິດ ເປັນຈຳນວນຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ມາດຕາ 83. ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ຮັບບາດເຈັບໂດຍເຈດຕະນາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການທຸ້ມຕີ ຫລື ໃນກໍລະນີ ທີ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີບາດເຈັບສາຫັດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີການເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍານານກະທຳຜິດກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 84. ການທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ຮັບບາດເຈັບດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ຮັບບາດເຈັບດ້ວຍຄວາມປະໝາດ, ຄວາມເລິ່ນເລີ້ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 1.000 ກີບ ຫາ 5.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີບາດເຈັບສາຫັດ, ເຈັບຫລາຍຄົນ ຫລື ເສຍອົງຄະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 85. ການຫຼຸດລູກໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳການຫຼຸດລູກໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ທຳການຫຼຸດລູກໃຫ້ຜູ້ອື່ນເປັນອາຈິນ ຫລື ໃນກໍລະນີ ທີ່ການຫຼຸດລູກໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນຫາກເຮັດໃຫ້ສຸກຂະພາບຂອງແມ່ ຊຸດໂຊມ ຫລື ເຮັດໃຫ້ແມ່ເສຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ຜູ້ຍິງຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳການຫຼຸດລູກດ້ວຍຕົນເອງ ຫລື ໃຊ້ຜູ້ອື່ນເຮັດໃຫ້ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍານານກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 86. ການທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຜູ້ອື່ນ ໃນເວລາຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ພົບເຫັນຜູ້ອື່ນຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດ ຫລື ສຸກຂະພາບ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທັງໆທີ່ຕົນເອງກຳມີເງື່ອນໄຂພໍຊ່ວຍເຫລືອໄດ້ ຫລື ບອກຄົນອື່ນໃຫ້ຊ່ວຍເຫລືອຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍເຫລືອ ແຕ່ ບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ໃນການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທີ່ ຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດ ຫລື ສຸກຂະພາບ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 87. ການນິນທາ ແລະ ການໃສ່ຮ້າຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສື່ອມເສັງກຽດສັກສີຢ່າງຮ້າຍແຮງ ດ້ວຍການຂຽນ, ການ ເວາ ຫລື ດ້ວຍຮູບການອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດ ສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຈິງ ດ້ວຍການຂຽນ, ການເວາ ຫລື ດ້ວຍຮູບການອື່ນໆຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເສື່ອມເສັງກຽດສັກສີຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ຫລື ປັບໃໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ມາດຕາ 88. ການປ້ອຍດ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ວາຈາ, ຂຽນ ຫລື ກະທຳແນວຫຍາບຊ້າໃສ່ຜູ້ອື່ນເພື່ອໃຫ້ເສື່ອມເສັງ ກຽດສັກສີຢ່າງຮ້າຍແຮງຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງ ໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ຫລື ປັບໃໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ມາດຕາ 89. ການໝິ່ນປະມາດຊາກສົບ ຫລື ຊື່ສຽງຂອງຜູ້ຕາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳ ຫລື ໃຊ້ວາຈາຢ່າງຫຍາບຊ້າ ຕໍ່ຊາກສົບ, ຊື່ສຽງ, ບ່ອນຝັງສົບ ຫລື ທາດຂອງຜູ້ຕາຍ ຊຶ່ງເປັນການແຕະຕ້ອງຈິດໃຈຂອງມະຫາຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງ ໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ໝວດທີ III

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ສິດ ແລະ ເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 90. ການບັງຄັບ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ບັງຄັບຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການໃຊ້ກຳລັງ ຫລື ອາວຸດ ຫລື ການນາບຊູ່ ເພື່ອໃຫ້ ກະທຳ ຫລື ບໍ່ໃຫ້ກະທຳສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ທີ່ຕົນຕ້ອງການ ຊຶ່ງເປັນການຂັດກັບຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ຖືກບັງ ຄັບ ແລະກໍ່ຄວາມເສັງຫາຍແກ່ຜູ້ກ່ຽວນີ້ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມ ປີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ການບັງຄັບນັ້ນ ຫາກແມ່ນການຈີ່ລົດ ຫລື ກຳປັ່ນ ຫລື ຍົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ສິບປີ.

ມາດຕາ 91. ການຈັບຕົວ , ການກັກຂັງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຈັບຕົວ ຫລື ໄດ້ກັກຂັງຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ສຸກຂະພາບ ຂອງຜູ້ຖືກຈັບຕົວ ຫລື ຜູ້ຖືກກັກຂັງຊຸດໂຊມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກຈັບຕົວ, ຜູ້ຖືກກັກຂັງເສັງອົງຄະ ຫລື ເສັຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ມາດຕາ 92. ການຂາຍຄົນ ແລະ ການລັກພາຕົວ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ຂາຍຄົນ, ລັກເອົາຕົວຄົນໄປເພື່ອຮຽກຄ່າໄຖ່, ຂາຍ ຫລື ອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ມາດຕາ93. ການລ່ວງລະເມີດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລ່ວງລະເມີດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນ ໃນການປາກເວາ, ການຂີດຂຽນ, ການໂຮມຊຸມນຸມ, ມິດຕິງ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 94. ການລ່ວງລະເມີດເຄຫະສະຖານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກລ່ວງເຂາເຄຫະສະຖານຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ດ້ວຍການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການນາບຊູ່, ການໃຊ້ເອກະສານປອມ, ການປອມແປງເປັນເຈາໜ້າທີ່ ຫລື ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ປັບໃໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000ກີບ.

ມາດຕາ 95. ການລ່ວງລະເມີດຄວາມລັບສ່ວນຕົວ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເຜີຍຄວາມລັບສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ອື່ນທີ່ຕົນໄດ້ຮູ້ຈັກໃນເວລາປະຕິບັດວຽກງານວິຊາສະເພາະ ຫລື ໜ້າທີ່ ຊຶ່ງເປັນການກໍ່ຄວາມເສັງຫາຍແກ່ຜູ້ອື່ນນັ້ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ຫົກ ເດືອນ ຫລື ປັບໃໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລັກເປີດຈົດໝາຍ, ໂທລະເລກ ຫລື ເອກະສານອື່ນໆ ຫລື ລັກຟ້າໂທລະສັບຂອງຜູ້ອື່ນ ຊຶ່ງເປັນການກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ຜູ້ອື່ນນັ້ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ສາມເດືອນ ຫາ ຫົກເດືອນ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ມາດຕາ 96. ການຂັດຂວາງສິດໃນການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ການສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ຂັດຂວາງສິດໃນການເລືອກຕັ້ງ ຫລື ການຮັບສະໝັກເລືອກຕັ້ງຂອງພົນລະເມືອງ ເຂົາໃນສະພາແຫ່ງຊາດດ້ວຍການນາບຊູ່, ການຊໍ້າຈ້າງ ຫລື ການຕົວະຍົວະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ມາດຕາ 97. ການປອມແປງ ຫລື ການທຳລາຍເອກະສານໃນການເລືອກຕັ້ງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ປອມແປງ ຫລື ທຳລາຍເອກະສານໃນການເລືອກຕັ້ງ, ໄດ້ປອມແປງ ຫລື ທຳລາຍຄະແນນສຽງ ຫລື ຜົນຂອງການເລືອກຕັ້ງ ເຂົາໃນສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງ ປີ ຫາ ສອງ ປີ.

ໝວດທີ IV

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ກຳມະສິດຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ມາດຕາ 98. ການປຸ້ນຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງບຸກລຸກ ຫລື ໄດ້ໃຊ້ການນາບຊູ່ໂດຍກົງຕໍ່ຊີວິດ ຫລື ສຸກຂະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ເພື່ອເອົາຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການປຸ້ນຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ເຮັດໃຫ້ຄົນອື່ນບາດເຈັບສາຫັດ ຫລື ເສັຽຊີວິດ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບປີ ຫາ ຊາວປີ, ອາດຈະຖືກຮັບຊັບ, ອາດຈະຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 99. ການລັກ, ການຍາດຊົງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ເອົາຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ມາເປັນຂອງຕົນໂດຍລັບຫລັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເອົາຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ມາເປັນຂອງຕົນດ້ວຍວິທີຍາດຊົງເອົາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ລັກດ້ວຍການງັດແງະ, ມ້າງເພຣວຮາວ, ປະຕູ, ຫີບ, ຕູ້ແລະ ອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການລັກ, ການຍາດຊົງຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງ ເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 100. ການສັ່ໂກງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ເລ່ລຸ່ມຕົວະຍົວະ ຫລອກລວງດ້ວຍ ວິທີໃດກໍຕາມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ຫລື ຜູ້ອື່ນ ເອົາຊັບດັ່ງກ່າວໃຫ້ຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດ ອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການສັ່ໂກງຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 101. ການຍັກຍອກຊັບຂອງລັດຫລືລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ສວຍໃຊ້ຄວາມເຊື່ອໃຈເພື່ອໂລບເອົາ, ຕັດຮອນເອົາ ຫລື ສັບປຸງເອົາ ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ທີ່ຕົນໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຮັກສາ, ຂົນສົ່ງ, ກໍ່ສ້າງ, ສ້ອມແປງ ຫລື ເຮັດ ວຽກໃດວຽກໜຶ່ງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການຍັກຍອກຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດ ປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 102. ການທຳລາຍ ຫລື ການເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ເປ່ເພໂດຍເຈດຕະນາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ ຫລື ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ເປ່ເພໂດຍເຈດຕະນາ ດ້ວຍວິທີ ຫລື ຮູບການໃດກໍຕາມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ ຫລື ປັບ ໃໝ່ແຕ່ 10.000 ກີບ ຫາ 30.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ສຸກຂະພາບ ຂອງປະຊາຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ສິບປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 103. ການທຳລາຍວັດຖຸບູຮານ ຫລື ສິ່ງກໍ່ສ້າງແຫ່ງສິນລະປະວັນນະກຳ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍວັດຖຸບູຮານ ຫລື ສິ່ງກໍ່ສ້າງແຫ່ງສິນລະປະວັນນະກຳ ຊຶ່ງເປັນ ຂອງສ່ວນລວມ ຫລື ຂອງສ່ວນຕົວ ຫລື ໄດ້ນຳເອົາສິ່ງດັ່ງກ່າວອອກໄປຕ່າງປະເທດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ ຫລື ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບ ການ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາບູຮານວັດຖຸ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ, ມ້າງເພພະທາດເຈດີ, ສະຖານທີ່ ແລະ ເຄື່ອງສັກກາລະບູຊາ ອື່ນໆ ຫລື ໄດ້ຂຸດຄົ້ນເອົາ ບືສິມ ຫລື ໄດ້ນຳເອົາພະພຸດທະຮູບ ຫລື ເຄື່ອງສັກກາລະບູຊາອື່ນໆ ໄປ ທຳລາຍ ຫລື ຂາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ເຈັດປີ.

ມາດຕາ 104. ການເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ເສັງຫາຍ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດດ້ວຍຄວາມປະໝາດ ຫລື ດ້ວຍຄວາມເລີ່ມເລີ້ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຫລື ເສັງຫາຍບໍ່ຫລວງຫລາຍ ແຕ່ຫາກມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ສັງຄົມ ຫລື ຕໍ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດ ສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 105. ການຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ໂດຍກົງຫາກໄດ້ຂາດຄວາມຮັບ ຜິດຊອບບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີຄວາມເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງ ຫລາຍ ແກ່ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ນັ້ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 106. ການຄອບຄອງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາ ຫາກໄດ້ຄອບຄອງຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ທີ່ຕົນຊອກໄດ້, ເກັບໄດ້, ຂຸດຄົ້ນໄດ້ ຫລື ທີ່ບຸກຄົນອື່ນໄດ້ຫລົງມອບແກ່ຕົນ ໂດຍບໍ່ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າສູງ ຫລື ເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 107. ການຊຸກເຊື່ອງ, ການຊີ້ຂາຍຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຮູ້ວ່າຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ທີ່ໄດ້ຈາກການບຸ້ນ, ການລັກ, ການຍາດຊຶງ, ການສໍ້ໂກງ, ການຍ້າຍອອກ ຫລື ດ້ວຍວິທີອື່ນໆ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລ້ວຮັບເອົາ, ຊີ້ເອົາ, ເກັບຮັກສາ, ຊຸກ ເຊື່ອງ ຫລື ນຳໄປຂາຍ ຈະ ຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການກະທຳຜິດໃນ ສະຖານດັ່ງກ່າວເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 108. ການສວຍໃຊ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ສວຍໃຊ້ຊັບຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍແກ່ລັດ ຫລື ລວມໝູ່ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໝວດທີ V

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງພົນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 109. ການປຸ້ນຊັບຂອງພົນລະເມືອງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງບຸກລຸກ ຫລື ໄດ້ໃຊ້ການນາບຊູ່ໂດຍກົງຕໍ່ຊີວິດ ຫລື ສຸກຂະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ເພື່ອເອົາຊັບມາເປັນຂອງຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສີ່ປີ ຫາ ແປດປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການປຸ້ນຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ເຮັດໃຫ້ຄົນອື່ນບາດເຈັບສາຫັດ ຫລື ເສັຽຊີວິດ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ແປດປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 110. ການລັກ, ການຍາດຊຶງຊັບຂອງພົນລະເມືອງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເອົາຊັບຂອງຜູ້ອື່ນມາເປັນຂອງຕົນໂດຍລັບຫລັງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເອົາຊັບຂອງຜູ້ອື່ນມາເປັນຂອງຕົນ ດ້ວຍວິທີຍາດຊຶງເອົາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ລັກດ້ວຍການງັດແງະ, ມ້າງເພຮວຮາວ, ປະຕູ, ຫີບ, ຕູ້ແລະອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການລັກ, ການຍາດຊຶງຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 111. ການສົ່ງໂກງຊັບຂອງພົນລະເມືອງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ເລ່ລ່ຽມຕົວະຍົວະຫລອກລວງ ດ້ວຍວິທີໃດກໍຕາມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ເອົາຊັບໃຫ້ຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການສົ່ງໂກງຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 112. ການຍ້າຍອກຊັບຂອງພົນລະເມືອງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ສວຍໃຊ້ຄວາມເຊື່ອໃຈເພື່ອຫລັກໂລບເອົາ, ຕັດຮອນເອົາ ຫລື ສັບປຸງນ ເອົາຊັບທີ່ຕົນໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຮັກສາ ຫລື ເພື່ອຈຸດປະສົງໃດໜຶ່ງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການຍ້າຍອກຊັບເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີ ຄວາມເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 113. ການທຳລາຍຊັບ ຫລື ການເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງພົນລະເມືອງເປ່ເພໂດຍເຈດຕະນາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍ ຫລື ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນເປ່ເພໂດຍເຈດຕະນາ ດ້ວຍວິທີ ຫລື ຮູບການໃດກໍຕາມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ບັບໃໝ ແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ສຸກຂະ ພາບຂອງປະຊາຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສອງປີ ຫາ ເຈັດປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 114. ການຄອບຄອງຊັບຂອງພົນລະເມືອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາຫາກໄດ້ຄອບຄອງຊັບຂອງຜູ້ອື່ນທີ່ຕົນຊອກໄດ້, ເກັບໄດ້, ຊຸດ ຄນໄດ້ ຫລື ທີ່ບຸກຄົນອື່ນໄດ້ຫລົງມອບໃຫ້ແກ່ຕົນ ໂດຍບໍ່ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະ ລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບເຫລົ່ານັ້ນຫາກມີມູນຄ່າສູງ ຫລື ເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາສາມປີ.

ມາດຕາ 115. ການຊຸກເຊື່ອງ, ການຊີ້ຂາຍຊັບຂອງພົນລະເມືອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຮູ້ວ່າຊັບທີ່ຜູ້ອື່ນໄດ້ມາຈາກການປຸ້ນ, ການລັກ, ການຍາດຊົງ, ການສໍ້ໂກງ, ການຍັກຍອກ ຫລື ດ້ວຍວິທີອື່ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລ້ວຮັບເອົາ, ຊີ້ເອົາ, ເກັບຮັກສາ, ຊຸກເຊື່ອງ ຫລື ນຳໄປຂາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເອົາການກະທຳຜິດໃນສະຖານດັ່ງກ່າວເປັນອາຈິນ, ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 116. ການທີ່ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງພົນລະເມືອງຖືກໄຟໄໝ້ຍ້ອນຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຍ້ອນຄວາມປະໝາດ, ຄວາມເລີ່ນເລີ້ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ໄຟໄໝ້ເຮືອນ, ສາງເຄື່ອງ, ຫ້າງຮ້ານຂອງຜູ້ອື່ນ ຫລື ຜົນລະບູກຂອງຜູ້ອື່ນຖືກເສັງຫາຍເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ຖືກດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ໝວດທີ VI

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ສາຍຜົວເມັງ, ຄອບຄົວ ແລະ ຮິດຄອງປະເພນີ.

ມາດຕາ 117. ການທຳມິດສະຈານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີເມັງ ຫລື ຜົວ ຫາກໄດ້ເສບສົມກັບຜູ້ອື່ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ຄູ່ທຳມິດສະຈານກໍຈະຖືກລົງໂທດໃນສະຖານດຽວກັນ.

ມາດຕາ 118. ການທີ່ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະໃນການລ້ຽງດູລູກ, ພໍ່, ແມ່ ຫລື ຜົວ ເມັງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກບໍ່ໄດ້ລ້ຽງດູລູກຂອງຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ບໍ່ໄດ້ລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ຂອງຕົນທີ່ຂາດເຂີນ, ບໍ່ລ້ຽງດູເມັງ ຫລື ຜົວຂອງຕົນທີ່ເສັງອົງຄະ ຫລື ປ່ວຍໂຊ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຈະຖືກລົງໂທດຕຳນິວິຈານຕໍ່ໜ້າມະຫາຊົນ.

ມາດຕາ 119. ການຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ກຳລັງ, ໃຊ້ອາວຸດນາບຊູ່, ໃຊ້ຢາສະຫລົບ, ໃຊ້ສິ່ງມືນເມົາ ຫລື ໃຊ້ວິທີອື່ນໆ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍິງຕົກຢູ່ໃນສະພາບບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫລືອຕົນເອງໄດ້ ເພື່ອທຳຊຳເລົາ ດ້ວຍການຂົ່ມໃຈຂອງຜູ້ຍິງທີ່ບໍ່ແມ່ນເມັງຂອງຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາຜູ້ຍິງທີ່ມີອາຍຸ ແຕ່ ສິບຫ້າປີ ຫາ ສິບແປດປີ, ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຄຸ້ມຄອງດູແລຂອງຕົນ ຫລື ໃນການປົນປົວຂອງຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາ ດ້ວຍວິທີປ່ຽນຜຽນກັນ, ຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາ ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກ່ວາ ສິບຫ້າປີ, ໄດ້ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຜູ້ຍິງໃນເວລາຂົ່ມຂືນ ຫລື ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍິງພິການ ຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ເສັຽຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ເຈັດປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາແລ້ວໄດ້ຂ້າຜູ້ຍິງນັ້ນຖ້ືມ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສິບຫ້າປີ ຫາ ຊາວປີ ຫລື ຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີ ວິດ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 120. ການທຳຊຳເລົາເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເສບສົມກັບເດັກຍິງ ຫລື ເດັກຊາຍທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກ່ວາ ສິບຫ້າປີ ຈະຖືກ ລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ .

ມາດຕາ 121. ການທຳຊຳເລົາຂອງພິກຂຸ,ສາມະເນນ

ພິກຂຸສາມະເນນອົງໃດຫາກໄດ້ເສບສົມກັບຜູ້ຍິງ ຫລື ຜູ້ຊາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ຜູ້ຍິງ ຫລື ຜູ້ຊາຍທີ່ໄດ້ສະໝັກໃຈເສບສົມກັບພິກຂຸ ຫລື ສາມະເນນ ຈະຖືກລົງໂທດໃນສະ ຖານດຽວກັນ.

ມາດຕາ 122. ການເປັນໂສເພນີ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຫາກິນດ້ວຍການຂາຍປະເວນີໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສບສົມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດ ສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ ຫລື ຄວາມສະດວກແກ່ການເປັນໂສເພນີ ຈະ ຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 123. ການຄ້າໂສເພນີ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຫາລາຍໄດ້ດ້ວຍການຄ້າໂສເພນີ ຈະໃນຮູບການໃດກໍຕາມ ຈະຖືກລົງ ໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ຖືເອົາການຄ້າໂສເພນີເປັນອາຊີບ ຫລື ເອົາຜູ້ຍິງທີ່ຍັງບໍ່ທັນ ເຖິງກະສຽນອາຍຸມາເປັນໂສເພນີ ຫລື ບັງຄັບຜູ້ຍິງທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຄຸ້ມຄອງດູແລຂອງຕົນໃຫ້ເປັນໂສເພ ນີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 124. ການຮ່ວມປະເວນີກັບຍາດໃກ້ຊິດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເສບສົມກັບ ພໍ່ ຫລື ແມ່, ພໍ່ລ້ຽງ ຫລື ແມ່ລ້ຽງ, ພໍ່ນ້າ ຫລື ແມ່ນ້າ, ພໍ່ເຖາ ຫລື ແມ່ເຖາ, ປູ່ ຫລື ຍ່າ, ລູກຄືງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້າ, ຫລານສາຍຕັ້ງ ຫລື ກັບອ້າຍຄືງ, ເອື້ອຍຄືງ, ນ້ອງຄືງຂອງຕົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ.

ຜູ້ສົມຍອມໃຫ້ເສບສົມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ .

ມາດຕາ 125. ການທຳລາມົກ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ເສບສົມ ຫລື ໄດ້ເຜີຍອະໄວຍະວະເພດຂອງຕົນ ຕໍ່ໜ້າຊຸມຊົນ ຫລື ຢູ່ ໃນສະຖານທີ່ສາທາລະນະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ດັດ ສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 126. ການທຳອະນາຈານ

ນອກຈາກການກະທຳທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນໃນມາດຕາ 119 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ມີການກະທຳທີ່ແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມອຳອາຍທາງເພດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍຝົນໃຈຂອງຜູ້ນີ້ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະ ພາບ.

ມາດຕາ 127. ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມົກ ແລະ ສິ່ງທີ່ຂັດກັບວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຜະລິດ ຫລື ໄດ້ນຳເອົາໜັງສື, ຮູບ, ຟິມວິດີໂອ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆທີ່ລາມົກ ຫລື ສິ່ງອື່ນໆທີ່ຂັດກັບວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ອອກຈຳໜ່າຍ ຫລື ເຜີຍແຜ່ທາງກ້ວາງ ຫລື ທາງເລິກ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ບັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 50.000ກີບ

ຫມວດທີ VII

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 128. ການທຳລາຍປ່າໄມ້

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຕັດໄມ້, ຖາງປ່າ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບປ່າໄມ້, ຈູດ ປ່າ ຫລື ທຳລາຍປ່າໄມ້ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ແລະ ຈະຖືກບັບໃໝຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບປ່າໄມ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັ່ງຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກບັບໃໝຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 129. ການທຳລາຍເຄື່ອງປູກ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຳລາຍເຄື່ອງປູກຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຫລື ພົນລະເມືອງ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 1.000 ກີບ ຫາ 5.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ມາດຕາ 130. ການລ່າເນື້ອໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລ່າເນື້ອ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການລ່າເນື້ອ ເຊັ່ນ: ລ່າສັດທີ່ຫວງຫ້າມ, ລ່າເນື້ອໃນລະດູ ຫລື ໃນເຂດທີ່ຫວງຫ້າມ ຫລື ດ້ວຍເຄື່ອງມືທີ່ເກືອດຫ້າມ ແລະ ອື່ນໆ ຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການລ່າເນື້ອ.

ມາດຕາ 131. ການຫາປາ ຫລື ສັດນ້ຳອື່ນໆ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຫາປາ ຫລື ສັດນ້ຳ ອື່ນໆ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການຫາປາ ເຊັ່ນ: ຫາປາດ້ວຍການໃຊ້ລະເບີດ, ຢາເບື້ອ, ທາດເຄມີ ຫລື ເຄື່ອງມືອື່ນໆທີ່ເກືອດຫ້າມຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການຫາປາ.

ມາດຕາ 132. ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຂຸດຄົ້ນເອົາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ໂລຫະ, ແຮ່, ຫີນຕ່າງໆ ທີ່ມີຄຸນຄ່າ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 50.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 133. ການຜະລິດ, ການຂາຍເຄື່ອງບໍລິໂພກ ຫລື ຢາປິ່ນປົວພະຍາດ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸກຂະພາບ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ຫາກໄດ້ຜະລິດ ຫລື ຂາຍເຄື່ອງດື່ມ, ຊີ້ນ, ປາ, ໝາກໄມ້, ຜັກ ຫລື ເຄື່ອງບໍລິໂພກອື່ນໆ ຫລື ຢາປິ່ນປົວພະຍາດທີ່ເສັຽຄຸນ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸກຂະພາບ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳນັ້ນຫາກເປັນການກະທຳຜິດ ໂດຍເຈດຕະນາຈະຖືກລົງໂທດດັດອິດສະລະພາບແຕ່ສາມ ເດືອນຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 134. ການຂາຍສິນຄ້າທີ່ເກືອດຫ້າມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຂາຍສິນຄ້າ ທີ່ເກືອດຫ້າມຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມ ເດືອນ ຫາ ສອງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການຂອງພາສີ.

ມາດຕາ 135. ການຜະລິດ, ຄ້າຂາຍ, ເສບ ຫລື ມີຢາເສບຕິດໄວ້ໃນຄອບຄອງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຄ້າຝິ່ນ, ເຮໂລອິນ, ຂາຍເຮໂລອິນ ຫລືຢາເສບຕິດອື່ນໆ ຫລືຂົນຢາເສບ ຕິດດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ຫາກໄດ້ເອົາການຂາຍຢາເສບຕິດເປັນອາຈິນ ຫລືມີການຈັດຕັ້ງ ເປັນກຸ່ມ ຫລືເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ສິບປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກມີຢາເສບຕິດຢູ່ໃນຄອບຄອງເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 136. ການສວຍໂອກາດຂຶ້ນລາຄາສິນຄ້າ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ສວຍໂອກາດຂຶ້ນລາຄາສິນຄ້າ ຫລື ໄດ້ຂາຍສິນຄ້າແພງເກີນຂອບເຂດ ໃນເວລາເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພນໍ້າຖ້ວມ ຫລື ໃນເວລາທີ່ມີສະພາບການຫຍຸ້ງຍາກເກີດຂຶ້ນໃນທ້ອງ ຖິ່ນໃດທ້ອງຖິ່ນໜຶ່ງຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນຫາ ສອງປີ ຫລືປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 50.000ກີບ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 137. ການກັກຕຸນສິນຄ້າ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກັກຕຸນ, ຊຸກເຊື້ອງສິນຄ້າໄວ້ໃນວິສາຫະກິດ, ບໍລິສັດ, ຫ້າງຮ້ານຂອງ ຕົນ ຫລື ຢູ່ບ່ອນອື່ນເພື່ອສ້າງຄວາມປັ່ນປ່ວນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະ ຊາຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງ ປີ ຫາ ສີ່ປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບ ການຂອງພາສີ.

ມາດຕາ 138. ການຂາຍສິນຄ້າຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຂາຍສິນຄ້າຢູ່ຮ້ານຄ້າຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ໄດ້ເອົາ ສິນຄ້າທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບນັ້ນອອກຂາຍ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຍ້ອນຄວາມໂລບມາກໂລພາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 139. ການປອມແປງຕາຊິງ ຫລື ການວັດແທກ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຫລັກໂລບການຊຶ້ງ, ການຜອງ, ການວັດແທກໃນເວລາຊື້ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ ຫລື ໃຊ້ຊິງ, ເຄື່ອງຜອງ, ເຄື່ອງວັດແທກທີ່ດັດແປງ ຫລື ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ເພື່ອຫລັກໂລບເອົາສິນຄ້າ ຫລື ເງິນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 30.000ກີບ.

ມາດຕາ 140. ການປອມແປງເຊັກ, ການໃຊ້ເຊັກ ຫລື ພັນທະບັດອື່ນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ປອມແປງເຊັກ ຫລື ພັນທະບັດອື່ນ ເພື່ອແລກປ່ຽນເອົາເງິນຕາຈາກທະນາຄານ, ແລກປ່ຽນເອົາສິນຄ້າ ຫລື ນຳໃຊ້ ໃນຮູບການອື່ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການຂອງທະນາຄານ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ເຊັກທີ່ບໍ່ມີເງິນ, ໃຊ້ເຊັກເກີນຈຳນວນເງິນທີ່ຕົນໄດ້ຝາກຢູ່ທະນາຄານ ຫລື ຊື້ຂາຍ ແລະ ແລກປ່ຽນເຊັກໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການຂອງທະນາຄານ.

ມາດຕາ 141. ການລະເມີດລະບຽບການກ່ຽວກັບລະບອບພາສີອາກອນຂອງລັດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລະເມີດລະບຽບການກ່ຽວກັບລະບອບພາສີອາກອນຂອງລັດ ເຊັ່ນ: ພາສີທີ່ດິນ, ພາສີຊັບພະຍາກອນ, ພາສີຂາອອກ-ຂາເຂົາ, ອາກອນພາຍໃນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບລະບອບພາສີອາກອນຂອງລັດ.

ຫມວດທີ VIII

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຂອງພະນັກງານຕໍ່ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ.

ມາດຕາ 142. ການສວຍໃຊ້ອຳນາດ

ພະນັກງານຜູ້ໃດຫາກອີງໃສ່ອຳນາດ, ຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນໄດ້ຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຊຶ່ງເປັນການກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງພົນລະເມືອງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການສວຍໃຊ້ອຳນາດໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 143. ການໃຊ້ອຳນາດເກີນຂອບເຂດ

ພະນັກງານຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາຫາກໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ເກີນຂອບເຂດອຳນາດ ທີ່ລະບຽບກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ຊຶ່ງກໍຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງພົນລະເມືອງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ໃຊ້ອຳນາດເກີນຂອບເຂດດ້ວຍການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ໃຊ້ອາວຸດ, ດ້ວຍການທໍລະມານ, ດ້ວຍການໃຊ້ວາຈາ ຫລື ການກະທຳທີ່ຫຼາຍຊ້າພາໃຫ້ເສື່ອມເສັຽກຽດ ແລະ ສັກສີຂອງຜູ້ຖືກເສັຽຫາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 144. ການປະລະໜ້າທີ່

ພະນັກງານຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ປະລະໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ ໂດຍເຈດຕະນາຊຶ່ງເປັນການກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງລັດຫລືຂອງສັງຄົມຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 145. ຄວາມເລີ່ມເລີ້ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່

ພະນັກງານຜູ້ໃດຫາກບໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານທີ່ຕົນໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຫລື ໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍຂາດຄວາມເອົາໃຈໃສ່, ຂາດນ້ຳໃຈຮັບຜິດຊອບ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງພົນລະເມືອງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 146. ການຮັບສິນບົນ ແລະ ການໃຫ້ສິນບົນ

ພະນັກງານຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ, ຮັບເອົາ ຫລື ຕົກລົງຮັບເອົາສິນບົນຈາກຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການໃຊ້ໜ້າທີ່ຕຳແໜ່ງຂອງຕົນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໃຫ້ສິນບົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ຜູ້ໃຫ້ສິນບົນ ຫລື ຜູ້ຕົກລົງໃຫ້ສິນບົນແກ່ພະນັກງານ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສິນບົນນັ້ນຫາກເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ຜູ້ຮັບ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ສິນບົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຜູ້ເປັນສື່ກາງໃນການຮັບສິນບົນ ແລະ ໃນການໃຫ້ສິນບົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ຜູ້ທີ່ໃຫ້ສິນບົນຍ້ອນຖືກບັງຄັບ, ຂົ່ມຂູ່ ແລະ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ໃຫ້ສິນບົນແລ້ວຈິງໃຈໄປລາຍງານຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານໃຫ້ສິນບົນ.

ຫມວດທີ IX

ວ່າດ້ວຍການກະທຳຜິດຕໍ່ລະບຽບການບໍລິຫານ ແລະ ການຍຸຕິທຳ.

ມາດຕາ 147. ການຂັດຂວາງການປະຕິບັດວຽກງານຂອງເຈາໜ້າທີ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໃຊ້ການນາບຊູ່ ຫລື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ເພື່ອຂັດຂວາງເຈາໜ້າທີ່ ຊຶ່ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງລັດ ຫລື ສັງ ຄົມ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000 ກີບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຈາໜ້າທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຈາໜ້າທີ່ເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ຫ້າປີ ຫາ ຊາວປີ ຫລື ຕະຫລອດຊີວິດ ຫລື ປະຫານຊີວິດ.

ມາດຕາ 148. ການໝິ່ນປະໝາດເຈາໜ້າທີ່

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກະທຳ, ໃຊ້ວາຈາແນວຫຼາຍຊ້າ ຫລື ໄດ້ຫາຄວາມບໍ່ຈິງໃສ່ເຈາໜ້າທີ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເສຍຊື່ສຽງ, ເສຍບົດບາດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຂາດຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈຈາກປະຊາຊົນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 20.000 ກີບ.

ມາດຕາ 149. ການທຳລາຍ, ການຊຸກເຊື່ອງເອກະສານ, ຕາປະທັບ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາຫາກໄດ້ທຳລາຍ, ຊຸກເຊື່ອງເອກະສານທາງລັດຖະການ, ຕາປະທັບ, ເຮັດໃຫ້ເອກະສານທາງລັດຖະການ, ຕາປະທັບດັ່ງກ່າວເສຍຫາຍ ຫລື ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ແມ່ນເອກະສານສຳຄັນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີຜົນເສຍຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 150. ການປອມແປງເອກະສານ ຫລື ການໃຊ້ເອກະສານປອມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ປອມແປງເອກະສານ, ລາຍເຊັນ, ຕາປະທັບ, ໄດ້ຕັດ ຫລື ເພີ່ມຂໍ້ຄວາມໃດ ຂໍ້ຄວາມໜຶ່ງໃນເອກະສານ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກຮູ້ວ່າແມ່ນເອກະສານປອມ ແລ້ວຍັງນຳເອົາໄປໃຊ້ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງ ປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການປອມແປງເອກະສານ ຫລື ການໃຊ້ເອກະສານປອມ ຫາກພາໃຫ້ມີຜົນເສັງ ຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສອງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 151. ການຂາບວດໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຂາບວດເປັນພິກຂຸ, ສາມະເນນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອຳນາດ ການປົກຄອງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ.

ພະສົງທີ່ໄດ້ຮັບບວດໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກລົງໂທດໃນສະຖານ ດຽວກັນ.

ມາດຕາ 152. ການຫາຄວາມບໍ່ຈິງໃສ່ຜູ້ອື່ນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາ ເພື່ອປັກບໍາທຳລາຍຜູ້ອື່ນໄດ້ແຈ້ງຄວາມບໍ່ຈິງ ຕໍ່ເຈາໜ້າທີ່ ເພື່ອໃຫ້ດຳເນີນຄະດີ ຫລື ຈັບກຸມຜູ້ນັ້ນ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 153. ການໃຫ້ການເທັດ

ພະຍານ, ຜູ້ຖືກເສັງຫາຍ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ແປພາສາ ໂດຍເຈດຕະນາໄດ້ໃຫ້ການ, ໃຫ້ຄຳ ເຫັນ ຫລື ແປບໍ່ຖືກຕາມ ຄວາມຈິງຕໍ່ສານ ຫລື ຕໍ່ເຈາໜ້າທີ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດອັນໃດອັນໜຶ່ງ ຈະຖືກ ລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຕົກລົງວ່າຈະມອບເງິນ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫລື ຈະທຳຜົນປະໂຫຍດອັນໃດ ອັນໜຶ່ງແກ່ບຸກຄົນທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ເພື່ອໃຫ້ການເທັດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 154. ການປິດບັງການກະທຳຜິດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ຮູ້ ຫລື ໄດ້ເຫັນການກະທຳຜິດຂອງຜູ້ອື່ນ ແລ້ວ ບໍ່ລາຍງານຕໍ່ເຈາໜ້າທີ່ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະ ພາບ.

ມາດຕາ 155. ການຊຸກເຊື່ອງຜູ້ກະທຳຜິດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍບໍ່ໄດ້ຕົກລົງ ໃຫ້ຄຳພັນສັນຍາກັບຜູ້ກະທຳຜິດໄວ້ກ່ອນແລ້ວ ຫາກໄດ້ຊຸກ ເຊື່ອງ ຫລື ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ເພື່ອໃຫ້ພນຈາກການຈັບກຸມ ຫລື ຈາກການດຳ ເນີນຄະດີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ຫ້າປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດ ສະລະພາບ.

ມາດຕາ 156. ການທຳລາຍຫຼັກຖານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດໂດຍເຈດຕະນາ ໄດ້ລົບລ້າງຮ່ອງຮອຍ, ຊຸກເຊື້ອງເອກະສານ ຫລື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນການກະທຳຜິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 157. ການຍ້າຍອກຂອງກາງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບປົກປັກຮັກສາຊັບ ຫລື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງເປັນຂອງກາງນັ້ນ ຫາກໄດ້ຂາຍ, ຊຸກເຊື້ອງ, ເຈືອດຈຳ, ນຳໃຊ້, ສັບປຸງນ ຫລື ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຂອງກາງເສັງຫາຍ ຫລື ອື່ນໆ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 158. ການໂຕນໜີຈາກຄ້າຍຄຸມຂັງ ຫລື ຄ້າຍດັດສ້າງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ໂຕນໜີຈາກຄ້າຍຄຸມຂັງ ຫລື ຄ້າຍດັດສ້າງໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ຫລື ໃນເວລາປະຕິບັດໂທດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ໂຕນໜີຈາກຄ້າຍຄຸມຂັງ ຫລື ຄ້າຍດັດສ້າງ ໂດຍໃຊ້ຄວາມ ຮຸນແຮງຕໍ່ເຈາໜ້າທີ່ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ.

ມາດຕາ 159. ການກໍ່ຄວາມວຸ້ນວາຍໃນຄ້າຍຄຸມຂັງ ຫລື ຄ້າຍດັດສ້າງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມວຸ້ນວາຍ, ທຳລາຍລະບຽບພາຍໃນຂອງຄ້າຍຄຸມຂັງ ຫລື ຄ້າຍ ດັດສ້າງ ຈະຖືກ ລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ.

ມາດຕາ 160. ການທຸບຕີທໍລະມານຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ທຸບຕີທໍລະມານ, ໃຊ້ມາດຕະການ ຫລື ມີການກະທຳອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຕໍ່ຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດໃນເວລາຈັບຕົວ, ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ຫລື ໃນເວລາ ປະຕິບັດໂທດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ ຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 161. ການເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດໂຕນໜີ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດດ້ວຍຄວາມປະໝາດ, ຄວາມເລີ່ມເລີ້ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດ ໂຕນໜີໃນເວລາຮັກສາ, ປ້ອງກັນຫລື ໃນເວລາໂຍກຍ້າຍຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ນັກໂທດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດ ອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກຫາ ຫລືນັກໂທດໂຕນໜີໂດຍເຈດຕະນາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດປີ.
ຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ການກະທຳຜິດ ກໍຈະຖືກລົງໂທດ.

ມາດຕາ 162. ການບໍ່ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຫລື ຄຳສັ່ງຂອງ ສານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກບໍ່ປະຕິບັດຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫລື ຄຳພິພາກສາ ຫລື ໝາຍຮຽກຂອງສານ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ຫລື ປັບໃໝແຕ່ 5.000 ກີບ ຫາ 10.000 ກີບ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ
ສະໝານ ວິຍະເກດ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ໃຫ້ຮິບ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບຜູ້ຖືກຕັດສິນ ແລະ ບຸກຄົນຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລລ້ຽງດູຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນ ທີ່ຈະບໍ່ຖືກຮິບມີດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

1. ເຮືອນຢູ່ປະຈຳຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນແລະຄອບຄົວຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ງົວ, ຄວາຍ, ຊ້າງ, ມ້າ, ແບ້, ແກະ, ໝູ ຖ້າຫາກມີປະເພດລະໂຕ, ສັດລ້ຽງທີ່ມີປີກ ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ຖືເອົາການປູກຝັງ ຫລື ການລ້ຽງສັດເປັນອາຊີບ;
3. ອາຫານສຳລັບລ້ຽງສັດ ຖ້າຫາກວ່າສັດນັ້ນບໍ່ຖືກຮິບ;
4. ແນວປູກ, ອຸບປະກອນການຜະລິດ ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ຖືເອົາການປູກຝັງເປັນອາຊີບ;
5. ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ໃຊ້ເປັນປະຈຳຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນ ແລະ ຂອງຄົນຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລລ້ຽງດູຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນ:
  - ເຄື່ອງນຸ່ງ;
  - ເຄື່ອງນອນ;
  - ເຄື່ອງໃຊ້ສຳລັບຄົວກິນ;
  - ເຄື່ອງເຮືອນ(ຕຽງ ແລະ ຕັ້ງນັ່ງສຳລັບແຕ່ລະຄົນ, ໂຕະ, ຕູ້ໃສ່ເຄື່ອງ ແລະ ຫີບ ສຳລັບຄອບຄົວ);
  - ເຄື່ອງຫລິ້ນເດັກນ້ອຍທຸກປະເພດ;
6. ເຄື່ອງກິນ;
7. ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ຈຳເປັນໃນການປະກອບອາຊີບຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ ໃນກໍລະນີທີ່ສາມໄດ້ຕັດສິນ ຫ້າມຜູ້ກ່ຽວປະກອບອາຊີບນັ້ນຕໍ່ໄປ ຫລື ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ຜູ້ຖືກຕັດສິນໃຊ້ປະກອບອາຊີບທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.